

SCHVALOVACÍ PROTOKOL
expertní restaurátorské skupiny
k provedenému digitálnímu restaurování audiovizuálního díla
podle certifikované Metodiky digitálního restaurování filmů, jejímž výsledkem
je digitálně restaurovaný autorizát (DRA)

I.
Základní údaje a identifikátory

Audiovizuální dílo

Radúz a Mahulena, autor Petr Weigl
(dále jen jako „audiovizuální dílo“)

Předmět digitálního restaurování díla

- provádění digitálních přepisů předlohouvých nosičů audiovizuálního díla (původních filmových materiálů, jejichž prostřednictvím jsou audiovizuální dílo nebo jeho dílčí součásti vyjádřeny, jako jsou zejm. originální negativy,
- digitální restaurování audiovizuálního díla na podkladě předlohouvých nosičů, v nejvyšší kategorii kvality a autenticity původnímu uměleckému záměru audiovizuálního díla, věrně odpovídající autorizované referenční kombinované kopii audiovizuálního díla,
- zhotovení certifikovaných digitálních masterů MAP a DCDM, jejichž prostřednictvím je vyjádřeno originální audiovizuální dílo v digitálně restaurované podobě

Generální fotovatel zakázky

Česká televize
se sídlem: Kavčí hory, 140 70 Praha 4, IČ: 00027383, DIČ: CZ00027383
jednající: **Irena Wintrová**

Expertní skupina

restaurátor obrazu
restaurátor zvuku
autor díla
autor obrazové složky díla
autor zvukové složky díla
expertní dohled kameramanů

expertní dohled zvukového mistra

expert filmové historie
externí expert zadavatele
vedoucí obrazové a zvukové techniky

Marek Jícha
Pavel Rejholec
Petr Weigl
Jiří Kadaňka
--- František Černý (nežijící)
Josef Špelda
Vidu Gunaratna
Ing. Ivo Špalj
Jiří Černý (ČT)
Miroslav Jedlička
Ivo Mathé
Jaroslav Sládek (ČT)

II.
Výrok expertní skupiny

Členové expertní skupiny protokolárně stvrzují:

- Expertní skupina pracovala kvalifikovanými postupy lege artis na základě metodiky digitalizace a digitálního restaurování DRA vytvořené v rámci projektu NAKI AMU/NFA DF13P01OVV006 (Metodiky digitalizace národního filmového fondu) a při respektování etického kodexu restaurování filmů AMIA, FIAF a IASA.
- Byly splněny základní principy vzorkování (výběru klíčových scén) za účelem odstranění degradace kvality obrazu působením času. Při sledování hraničních přijatelných odchylek od subjektivně nastavené kvality byly použity postupy objektivní softwarové analýzy vytvořené na základě statisticky stanovených pozorovatelných diferencí v barevné a jasové struktuře obrazu.
- Obraz byl digitalizován v parametrech obrazového rozlišení, snímkové frekvence, stranových poměrů, velikosti obrazu, rozsahu jasů a barevné hloubky odpovídajících předlohouvým nosičům.
- V průběhu práce nebylo žádným způsobem neautorizovaně zasaženo do podoby a struktury audiovizuálního díla, audiovizuální dílo nebylo zkráceno ani jinak stříhově upraveno.
- Proběhla závěrečná kontrolní projekce zhotoveného digitálního masteru audiovizuálního díla v digitálně restaurované podobě a nebyly zjištěny vady ani nedostatky (jako jsou zejm. výpadky obrazu či zvuku, chybějící části, výrazné slepky, posun dělení, asynchronnost, výrazné zvukové lupance apod.). Kvalitativní rozdíly při projekci autorizované referenční kombinované kopie proti výslednému digitálnímu masteru jsou v tonalitě a barevném podání obrazu v subjektivně přípustných limitech. Výsledné audiovizuální dílo a díla audiovizuálnímu a dílům audiovizuálně užitým, zaznamenaným na předlohouvých nosičích, na jejichž podkladě byl přepis proveden.
- Po dohodě členů expertní skupina dnešního dne provádí schvalovací výrok.

Certifikační výrok:

Výsledný záznam (digitální master) předmětného audiovizuálního díla

- byl vytvořen předepsaným postupem a splňuje kriteria metodiky digitalizace a digitálního restaurování DRA,
- je vyjádřením originálního audiovizuálního díla v digitálně restaurované podobě,
- lze jej považovat za digitálně restaurovaný autorizát (DRA),
- v titulkách digitálního masteru je uvedena věta: Tento film byl digitálně restaurován v roce 2016 metodou Digitálně restaurovaného autorizátu DRA.

**III.
Závěrečná ustanovení**

K tomuto protokolu se připojuje odborná restaurátorská zpráva.

Za expertní skupinu osvědčuje protokol svým podpisem odpovědný restaurátor:

Marek Jícha a Pavel Rejholec

Na důkaz správnosti připojují své podpisy i ostatní přítomní členové expertní skupiny:

autor díla Petr Weigl

autor obrazové složky díla Jiří Kadaňka

autor zvukové složky díla ---

expertní dohled kameramanů Josef Špelda

Vidu Gunaratna

expertní dohled zvukových mistrů Ing. Ivo Špalj

Jiří Černý (ČT)

expert filmové historie Miroslav Jedlička

externí expert zadavatele Ivo Mathé

vedoucí obrazové a zvukové techniky Jaroslav Sládek (ČT)

Vydáno v Praze dne 16.12.2016

Marek Jícha, restaurátor

*Petr Weigl
Jiří Kadaňka
Josef Špelda
Vidu Gunaratna
Ing. Ivo Špalj
Jiří Černý (ČT)
Miroslav Jedlička
Ivo Mathé
Jaroslav Sládek (ČT)*

Pavel Rejholec, restaurátor

RESTAURÁTORSKÁ ZPRÁVA
expertní restaurátorské skupiny
k provedenému digitálnímu restaurování audiovizuálního díla
podle certifikované Metodiky digitálního restaurování filmů, jejímž výsledkem
je digitálně restaurovaný autorizát (DRA)

filmového díla – **RADÚZ A MAHULENA (dále RaM)**,
režiséra Petra Weigla

I.
Část písemná

A. ÚVOD - popis titulu díla, seznam jeho tvůrců (autorů a spoluautorů) a historická zpráva o vzniku díla.

Radúz a Mahulena je pátým televizním celovečerním filmem Perta Weigla.

Producent	-	Československá televize
Režie	-	Petr Weigl
Kamera	-	Jiří Kadaňka
Mistr zvuku	-	František Černý

Premiéra v Československé televizi byla 1. ledna 1971. Zdroj: Český hrany film 1961-1970, NFA 2004. (NFA.cz)

Film byl dokončen 15. prosince 1969, ale zveřejněn až 14. května 1971. Důvodem byla skutečnost, že počátkem roku 1970 chystalo Národní divadlo slavnostní premiéru Zeyerovy hry u příležitosti 25. výročí osvobození ČSR a podle článku z Rámcové dohody mezi Českou televizí a ministerstvem kultury ČSR bylo nutné odložení premiéry filmu. Inscenace měla derniéru 11. května 1971. (Zdroj: Archiv ND, složka Radúz a Mahulena 1970)

Romantická pohádka o Radúzovi a Mahuleně našla svého mistra v dramatickém zpracování Julia Zeyera a hudbě Josefa Suka. Tříadvacetiletý Suk, niterně oddaný své budoucí ženě Otylce, vytvořil v tomto svém třináctém opusu dílo plné vroucí melodiky i dramatického napětí. Básník a prozaik Julius Zeyer se tu výrazně přiklonil k domácí mýticté a pohádkové látce. Na počátku Zeyerovy hry o Radúzovi a Mahuleně stojí dvojí inspirace, prvním pramenem je okouzlení nespoutanou slovenskou přírodou s jejimi dramatickými bájemi, druhou inspirací pak byla jeho dramatická ctižádost. Toužil vytvořit v české řeči takové dílo, které by získalo světový ohlas. Filmové pojetí režiséra a scenáristy Petra Weigla pak dotvořilo Radúze a Mahulenu v ojediněle působící celek. (oficiální text distributora)

Film byl digitalizován a digitálně restaurován v roce 2016 a 2017.

Filmografie režiséra Petra Weigla:

1967	Bolero (TV film)
	Pas de quatre (TV film)
1968	Svět je báječné místo k narození (TV film)
1969	Bludiště (TV film)
1970	Radúz a Mahulena
1971	Romeo a Julie (TV film)
1972	Dva bratři (TV film)
1973	Ch. Gounod: Faust a Matkéta (TV film)
1977	Rusalka
1982	Turn of the Screw (TV film)
1983	Zuzana Vojířová (TV film)
1984	Achilles (TV film)
	Utrpení svatého Šebestiána (TV film)
1985	Nacht aus Blei (TV film)
1986	Werther (TV film)
1987	Paví pírko (TV film)
1988	Eugen Oněgin (TV film)
	Mária Stuartová (TV film)
	Mozartova cesta do Prahy (TV film)
1989	Village Romeo and Juliet
1990	Dumky (TV film)
	Salome (TV film)
1992	Lady Macbeth Mcenského újezdu
1994	Winterreise (TV film)
1996	Jak se dělá opera (TV film)

B. ARCHIVAČNÍ PODMÍNKY - informace o archivování audiovizuálního díla nebo jeho částí a informace uložení dalších verzí díla v domácích podmínkách nebo zahraničí. Je to důležité hlavně u koprodukčních filmů.

Radúz a Mahulena je archivována v Archivu a programových fonduch České televize na Kavčích horách v klimatizovaném prostředí v bezvadném neporušeném stavu:

V oddělení Archivu a programových fondů České televize byly nalezeny tyto zdrojové materiály:

Radúz a Mahulena

NC333/2 Zkrácený negativ barvy 35 mm, ošetřen ozářením, metráž neuvedena

NZC333/13 Negativ zvuku Orwo TF7 k barvě - optický 35 mm, ošetřen ozářením, metráž: 3245 m

NOC333/13IMN Negativ obrazu barevný 35 mm (intermediát negativ), bez zvuku, ošetřen ozářením, metráž: 3229,5 m

NOC333/13 Negativ obrazu barevný 35 mm, bez zvuku, ošetřený ozářením, délka 3245 m

PK3771/7A Pozitiv kombinovaný 35mm - barva, zvuk COM OPT, ošetřen ODPL, metráž: 3237 m

2V 12554 Vysílací čistopis Digitální Betacam (Sony), stopáz: 113:19 + záložní kopie

2L 3765 HDCAM 4:3, Sony, systém barev: HDTV 1080p/25, barevné korektury - vyčištěná verze, stopáz: 113:36

2XD4403 vysílací čistopis – Sony XD Cam, 4:3 , systém barev: HDTV 1080p/25, stopáz: 113:36

Od filmu existuje jen jedna signovaná kopie PK3771/7A uložená v archivu ČT. Ta byla použita pro výběr vzorkovacích scén a k naskenování pro potřeby výroby DFRK.

C. ZADAVATEL RESTAUROVÁNÍ - údaje o zadavateli restaurování a jeho motivaci pro zahájení procesu restaurování a digitalizace. Krátké zdůvodnění důležitosti tohoto díla a popis motivačních důvodů zadavatele pro restaurování a digitalizace tohoto titulu. Proč bylo audiovizuální dílo restaurováno.

Generální zhotovitel zakázky

Česká televize

se sídlem: Kavčí hory, 140 70 Praha 4, IČ: 00027383, DIČ: CZ00027383

jednající: **Irena Wintrová**

Předmět zakázky digitální restaurování díla

- provádění digitálních přepisů předlohových nosičů audiovizuálního díla (původních filmových materiálů, jejichž prostřednictvím jsou audiovizuální dílo nebo jeho dílci součásti vyjádřeny, jako jsou zejm. originální negativy,
- digitální restaurování audiovizuálního díla na podkladě předlohových nosičů, v nejvyšší kategorii kvality a autenticity původního uměleckého záměru audiovizuálního díla, věrně odpovídající autorizované referenční kombinované kopii audiovizuálního díla,
- zhotovení certifikovaných digitálních masterů MAP a DCDM, jejichž prostřednictvím je vyjádřeno originální audiovizuální dílo v digitálně restaurované podobě

D. RESTAURÁTOŘI A EXPERTNÍ SKUPINA - jména restaurátorů a jména dalších členů expertní skupiny s popisem funkce.

Expertní skupina byla sestavena z výzkumných pracovníků Akademie muzických umění v Praze a České televize:

Expertní skupina

restaurátor obrazu

Marek Jícha

restaurátor zvuku

Pavel Rejholec

autor díla

Petr Weigl

autor obrazové složky díla

Jiří Kadařka

autor zvukové složky díla

---

expertní dohled kameramanů

František Černý (nežijící)

expertní dohled zvukového mistra

Josef Špedla

expert filmové historie

Vidu Gunaratna

externí expert zadavatele

Ing. Ivo Špalj (za nežijícího autora Františka Černého)

vedoucí obrazové a zvukové techniky

Jiří Černý (ČT)

Miroslav Jedlička

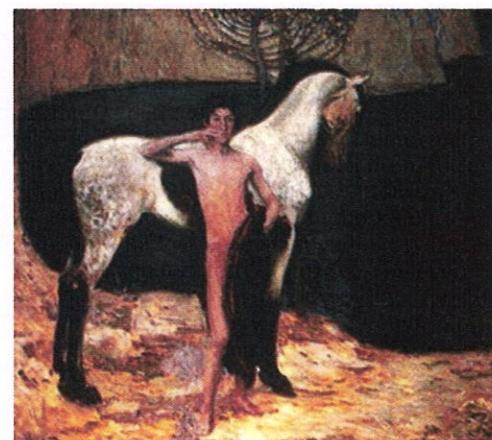
Ivo Mathé

Jaroslav Sládek (ČT)

E. KOMPLEXNÍ VYHODNOCENÍ DÍLA - základní údaje o umělecké kvalitě audiovizuálního díla, charakteristika použitých technologií a popis restaurátorského záměru. Návrh způsobu restaurování, na kterém se shodl restaurátor se zadavatelem restaurování a s expertní skupinou. Hlavní část je věnována analýze původního autorského konceptu díla související s okolnostmi jeho vzniku.

Autorský režijní koncept filmu Radúz a Mahulena vycházející z estetiky obrazů malíře Jana Preislera, styl neoromantismu a symbolismu, který se snaží o odhalení tajemných hlubin lidské duše, spojující pohádkové nálady s melancholickými touhami erotických a osudových traum. Preisler se inspiroval českou symbolistickou básní, jakou české pohádkové poetické drama Radúz a Mahulena Julia Zeyera z roku 1896 jistě je. Obrazový i zvukový autorský koncept navazuje na hudební složku filmu vycházející z díla Josefa Suka. Nejvýraznějším zásahem kvalifikovaného restaurátorského odhadu, vycházejícího z autentických autorských svědectví, bylo dodržení jemného posunu v barevnosti pletových tónů k růžovosti. To vychází z předložené režijní koncepce režiséra filmu Petra Weigla:

„Východiskem k mému filmovému zpracování Radúze a Mahuleny, byl předeším respekt k dílu, jež má v naší kultuře výsostné místo. Spojení Zeyerovy dramatické předlohy s hudebním uměním Sukovým, vytvořily, ve vzácné harmonii obsahu s formou, dílo vskutku národní. Bylo tedy mou povinností, ale také výzvou, zaručit jeho zfilmováním stylovou čistotu, básnívost, i současně působící melodramatický patos, a předeším pak obrazovou výpověď, která je specificky filmová. Malíř Preisler, byl pro mne a mého kameramana Jiřího Kadařku, východiskem výtvarné výpovědi. Stylizace si našla cestu speciálním líčením pletí v růžově fialovém odstínu, jednotícím prvkem, podle charakteristiky postav, byly různobarevné perličkové čelenky nebo filmová krajinomalba pleneru v rudě červené, u Preislerovského jezera zas černé. Realizace tohoto díla nebyla snadným úkolem. Film Radúz a Mahulena však nyní, k radosti všech jeho tvůrců, patří do zlatého fondu České televize.“ Petr Weigl

F. HISTORICKÝ PRŮZKUM - informace o realizovaném historickém výzkumu.

Provedením historického výzkumu filmu Radúz a Mahulena byl pověřen ve funkci vedoucího experta filmové historie M. Jedlička, který spolupracoval s rešeršery Markétou Nedvědovou, Miloslavem Novákem a Jakubem Jiříštem (ČT).

RADÚZ A MAHULENA

Rešerše proběhla ve Spisovém archivu ČT, v archivu Barrandov studios a.s., v knihovně NFA, v Městské knihovně Praha a v knihovně Fakulty sociálních věd UK. K předběžné rešerši byl využit katalog knihovny NFA, Bibliografie české literární vědy Ústavu české literatury (články z periodik), bibliografie publikovaná v katalogu Český hraný film 1961–1970.

Spisový archiv ČT – prohlédnuto celkem 9 složek (koprodukce s Barrandovem, Televizní filmová tvorba, hudební vysílání, redakce II. programu, barevná televize...) – materiály týkající se Radúze a Mahuleny nakonec nalezeny pouze ve výrobní složce filmu.

Zpráva z průzkumu realizace filmu (21. 6. 1968)

Zpráva o přerušení výroby filmu Radúz a Mahulena (26. 12. 1970)

Dopis vedoucího výroby Miloslava Vaňka o stavu natáčení filmu (13. 11. 1969)

Harmonogram natáčení

Objednávka korekčních filtrů (20. 10. 1969)

Dopis vedoucího výroby Miroslava Vaňka – žádost o předání filmu do výroby (22. 4. 1969)

Dopis vedoucího výroby Miloslava Vaňka o stavu natáčení filmu a spotřebě materiálu (19. 10. 1969)

Dopis vedoucího výroby Mil. Vaňka k synchronizaci obrazu a zvuku, žádost o přidělení perfectonu (1. 7. 1968)

Dopis vedoucího výroby Miloslava Vaňka o podmínkách nutných k realizaci filmu (16. 5. 1968)

Údaje o rozpočtu (ručně psané) – informace o kombinované kopii

Dopis vedoucího zásobovacího oddělení Ing. Kavana – věc: Eastman Color 35 mm (15. 5. 1968)

Objednávka k výrobě filmu – vedoucí výroby V. Schmiedbergerová (11. 7. 1968)

Výzkumná zpráva: Rozbor teoreticko-experimentálních prací zaměřených na stanovení optimálních vlastností barevné filmové kopie určené pro použití v barevné televizi (březen 1969) /úvod, vlastnosti snímací kamery, vlastnosti snímaného objektu, vlastnosti světelných zdrojů/.

Archiv Barrandov Studios a.s. – složka filmu Radúz a Mahulena

Výrobní zpráva filmu Radúz a Mahulena (22. 11. 1970, 15 stran)

Skeny 2 výdejek materiálu k natáčení

Rozpočet zbyvajících nákladů na film „Radúz a Mahulena“, které naběhnou v roce 1970

Knihovna NFA – technický scénář (existují pouze exempláře bez režisérských poznámek)

Sekundární prameny - tisk

Městská knihovna Praha – separát Petr Weiss – žádné relevantní články nenalezeny.

Knihovna NFA – separát k filmu – kritiky a recenze, žádná relevance.

Vladimír Bystrov, TV Praha natáčí Radúze a Mahulenu. Svobodné slovo 1970, č. 14 - 17. 1., s. 11 (rozhovor s P. Weiglem) + PRP, Český Romeo a Julie? Kino 1971, č. 1, s. 11 (explikace režiséra) – pouze zmínky o vizuální inspiraci Preislerem a Muchou

Jaroslava Kopecká, Radúz a Mahulena. Květy 1970, č. 52, s. 38-39 (rozhovor s P. Weiglem)

Obrázek 1. Ostatní články uvedené v bibliografii v katalogu Český hraný film neobsahují relevantní informace

Sekundární prameny - literatura

Alena Bechtoldová: Svět Petra Weigla. Praha: Odeon 1993, s. 98, 101 - symbolika filmu, inspirace secesí

Petr Weigl: Hledání smyslu. Praha: Petr Weigl 2013. Pouze nekvalitní fotosky a úvahy režiséra bez referencí k natáčení a vizuálnímu pojetí snímku.

G. TECHNICKO-HISTORICKÝ PRŮZKUM - informace o technicko-historickém průzkumu audiovizuálního díla, o určení filmových materiálů negativních, duplikačních a použitých filmových kopií. Zařazení díla do skupiny odpovídající DRA vzorkovníku a určení specifikací a odchylek od typického technologického procesu dané vzorové skupiny audiovizuálního díla.

METADATA PRO UKLÁDÁNÍ VZORKŮ CEN (zpracováno dle mezinárodních norem a doporučení CEN/TC 372 EN 15744:2009 a EN 15907:2009, ISO 15836-2009 DC Simple, EBU Core 1.5 2014, FIAT/IFTA Minimum Data 1992:

<I. LEADER>

Digitální restaurování filmu
Číslo metodiky DRA H1

Barevné originální negativy
Kodak ECN-1 (h1), Kodak ECN-2 (h2) a Fuji
(h3) použité k výrobě kopí na pozitivní
surovinu: Agfa Wolfen (h1.1) a VEB ORWO
(h1.2)

<II. FILM IDENTIFICATION AND LEGAL AREA>

název filmu
verze
zahájení výroby
datum a místo prvního veřejného uvedení

RADÚZ A MAHULENA
pro televizní vysílání č. 19107, česká
1969

- Premiéra v Československé televizi
byla 1. ledna 1971
- Premiéra v kinodistribuci
Ustřední půjčovnou filmů 14.5. 1971
Československá socialistická republika
Československá televize

Petr Weigl,
Josef Topol – úprava dialogů
Juius Zeyer - předloha
Josef Bouček
Petr Weigl
Jiří Kadařka
Karel Kohout
František Černý, Jiří Zobač
Josef Suk
Vladimír Labský
Jan Skalický, Fernand Vácha
Miroslav Vaněk

země původce
výrobce (producent), koproducent
scénář

dramaturg
režie
kamera
stříh
zvuk
hudba
architekt
kostýmy
produkce

negativ obrazu

<III. SOURCE IDENTIFICATION AREA>

typ materiálu (negativ obrazu / kombinovaná kopie)
identifikační (příruškové) číslo zdrojového/ referenčního materiálu
Římská kopie evidenční č./distribuční kopie
metráž (stopáž)
počet dílů
rok vzniku
rok zařazení do sbírky
cizojazyčné podtitulky (jazyk/ne)
vzácnost (jedinečnost) [0, 1, 2]
stav (úroveň mechanické poškození) [popis + 0, 1, 2, 3, 4, 5]
formát obrazu [35 mm, 16 mm]
formát zvuku [mono, stereo | hustotní, plošný]
poznámka
formát a druh zdrojového materiálu zvuku (mix)
formát a druh 1. referenčního materiálu obrazu a zvuku

3237 metrů
6
1970
1970
české, podtitulky NE
2
2
35mm originální negativ, 1:1,37
35mm mag. mix mono, optický plochový
35 mm, zvukový negativ ORWO TF-7
35 mm, optický, kombinovaná kopie

<IV. SOURCE TECHNICAL AREA>

standard obrazu (ano/ne, výrobce a typ materiálu):
standard zvuku (ano/ne, výrobce a typ materiálu):
číselovací šablony s informacemi o vyrovávání vzorové kopie
poměr stran obrazu zdrojového/ referenčního materiálu:
rozměr obrazového pole kamery:
rozměr obrazového okénka při projekci kopie:
snímková frekvence:

ne
ano
ano
1:1,37
16,0 mm x 22,0 mm
15,2 mm x 20,9 mm
25 obr./s

druh, výrobce a typ zdrojového materiálu (originální negativ obrazu):	Eastmancolor 5251
typ podložky a perforace:	triacetát celulózy, BH
poměr stran obrazu zdrojového snímacího materiálu obrazu	1:1,37
kamera	ARRI IIC
Charakter a formát obrazu	barevný, formát obrazu 1 : 1,37
Laboratorní zpracování	ECN1
Typy snímacího negativu	Eastman color 5251, SAF.ETY ++ A
Šíře barevných kombinovaných distribučních kopíí	35 mm
Druh zvukového záznamu na kopíích	mono, optický plochový
Způsob technického střihu originálního negativu	chemicky
Způsob kopírování při výrobě duplikáční kopie,	aditivní, kontaktní, imerzní
Šířka a formát duplikáční kopie	35mm
Zpracován i s dalšími materiály ECI procesem	ECN - 1
Typ materiálu použitého k výrobě duplikátního negativu	KODAK ECI 5253
Způsob kopírování distribučních kopíí	aditivní, kontaktní, imerzní,
Typ pozitivního materiálu použitého k výrobě kopíí	ORWOCOLOR PC-7, triacetát celulózy KS
Negativ obrazu zpracován procesem	ECN1
Pozitivní kombinované kopie zpracovány procesem	ORWO (PC7)
Negativ zvuku ORWO TF - 7	ORWO č.b. 22

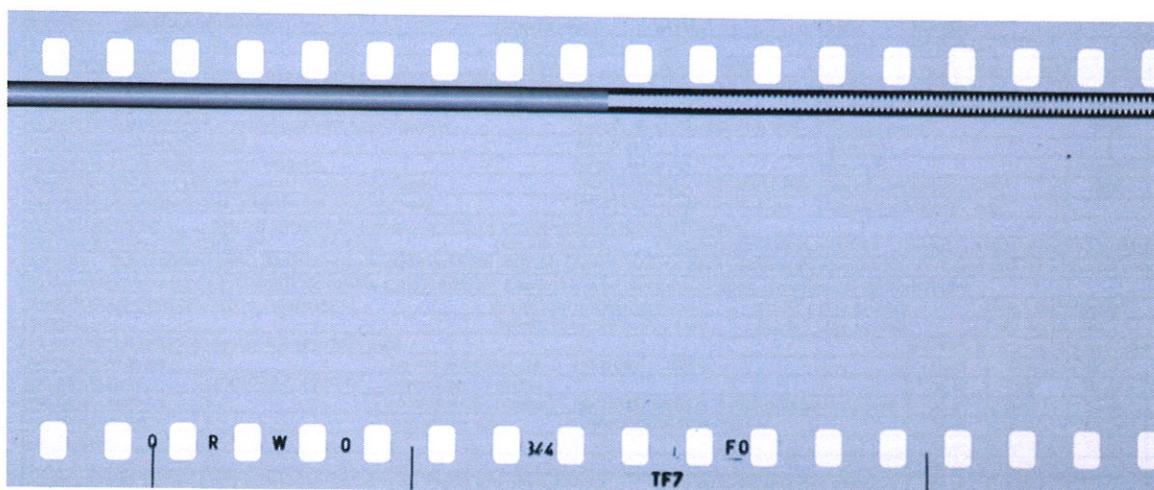
Doplňující technické informace :

Inspekce referenční kopie RK a originálního negativu ON

Inspekce proběhla formou digitální HD nahrávky souboru ve formátu LT422 v kontejneru .mov na inspekčním stole KINOTON FVT 600/1200 v CPA – Centru poradenství a analytických služeb, na Akademii muzických umění v Praze. Tato nahrávka byla předána výzkumníkům NAKI AMI i expertní skupině restaurování ČT k další práci.

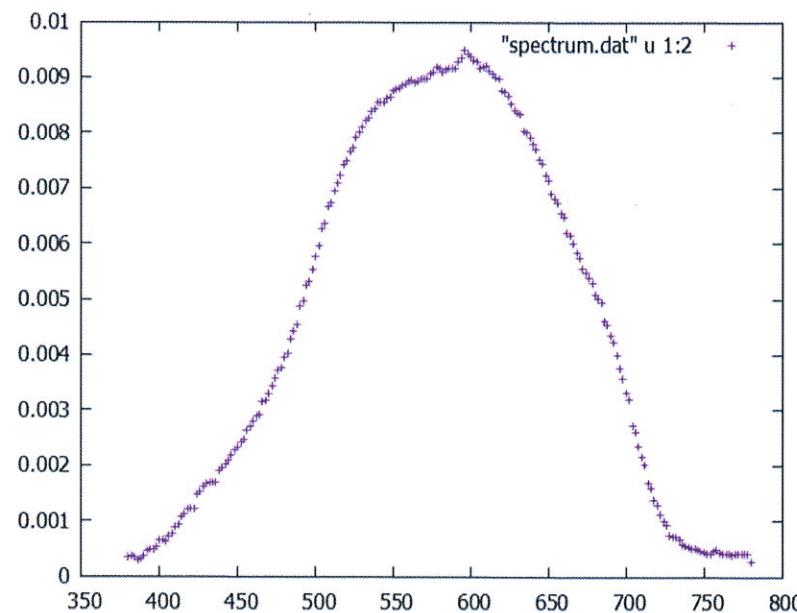
Radúz a Mahulena : Originální negativ: Eastmancolor 5251 Pozitiv: ORWO PC7

Na níže uvedené fotografii negativu zvuku NZC333/13 Orwo TF7 (metráž: 3245 m), 6. díl, je zřetelný zvukový standard tzv. **dvojtón**, jehož prostřednictvím je možné optimálně nastavit zvukové digitalizační zařízení z hlediska míry nelineárního zkreslení optického plochového záznamu zvuku tzv. usměřňovacím jevem. Dvojtón obsahuje vedle frekvenčního testu 1khz (-6 db) a 7kHz (-6 db) podle oboorové normy Československého filmu *ON 198016 Úprava distribučních kopíí* kontrolní zvukový záznam s čirým obrazovým dělením v rámci koncových pásov druhých a posledních distribučních dílů filmové kopie.

Obrázek 3. Zvukový negativ ORWO TF7

Změřená optická hustota negativu zvuku NZC333/13 Orwo TF7 (metráž: 3245 m), 1. díl, standard, Dmax = 1, 244 [AgD] na kombinovaném kontaktním spektrofotometru a densitometru: SpectTD X-Rite 310t.

Obrázek 3. Graf spektra propustnosti halogenidů stříbra negativu zvuku NZC333/13 Orwo TF7 (metráž: 3245 m), 1. díl, standard změřen na kombinovaném kontaktním spektrofotometru a densitometru: SpectTD -Rite 310t.

Vše je doloženo kartou historického výzkumu:

RADÚZ A MAHULENA		karta výzkumného porojektu N A K I - Akademie muzických umění v Praze							
METADATA PRO UKLÁDÁNÍ VZORKU CEN (zpracováno dle norem a doporučení CEN/TC 372 EN 15744 : 2009, ISO 15836-2009 DC Simple, EBU Core 1.5 2014, FIAT/FTA Minimum Data 1992 :									
I. Úvodní ustanovení (LEADER) - číslo metodiky : DRA H1 KONVENCE karta NAKI FSB mlr. jedlicka Raduz a Mahulena 19107(Barrandov studio a.s.,archiv)									
II. Identifikace filmu a právní záležitosti (FILM IDENTIFICATION AND LEGAL AREA)		scénář / režie	Petr Weigl						
název filmu RADÚZ A MAHULENA	jazyková verze česká								
rok výroby 1970 čís. filmu 19107	výrobce (producer) ČST	kamera Jiří Kadáňka							
rok výroby/rok prvního uvedení 1970	ved. produkcí Miloslav Vaněk	zvuk František Černý - v době restaurování nežijící							
poznámky : Záklazkový film Filmového studia Barrandov pro Čs. televizi - II.program	hudba Josef Šuk								
III. Identifikace zdroje - oblast techniky (SOURCE IDENTIFICATION TECHNICAL AREA)	koeficient při natáčení plánovaný 1 : 6								
typ materiálu (neg. obrazu/neg.zvuku/dup.pozitiv/dup.neg./komb.kopie)	negativ obrazu/kombinovaná kopie	metráž (stopaž) 3293							
formát obrazu (35 mm, 16 mm, jiný) šíře 35 mm		počet dílů 6							
formát zvuku (mono, stereo, surround, imerzivní)	zvuk : opt. mono	rok vzniku 1970							
identifikaci (příslušné) číslo zdrojového / referenčního materiálu NCC333/13 obraz + NZC333/13 zvuk		rok zařazení do sbírky APFČT 1970							
číslo filmové (vyráběvací) kopie, evidenční číslo distribuční kopie PK3771/7A - vysílající komb. kopie		cizojaz. podtit.(ano/ne - jazyk)							
vzdáenosť (jedinečnost) : Všechny archivália jsou uloženy v Archivu a programových fondech České televize									
stav a úroveň mechanického poškození: velmi dobrý stav fotochemicky: nevykazuje octový syndrom pH 5,8		hodnoty smrštění vybraného pole filmu % :							
poznámky : negativ obrazu i zvuku, jakož i ostatní související archiválie (IMN) byly ošetřeny ozářením gama v předepsané dávce 8,6 kGy a v dobrém stavu klimatizovaně archivovány.									
IV. Technické parametry zdroje (SOURCE TECHNICAL AREA) - originální negativ či inverze, duplikátní materiály, vyráběvací či distribuční kopie.									
charakter obrazu (čemobilní, barevný, stereoskopický) poměr stran promítaného obrazu 1: 1,37	typ podložky	neg. i poz. - triacetát							
barevný rozměry obraz. pole na filmu v mm 16 x 22	typ perforace	neg. BH, poz. KS							
typ materiálu (originálního negativu či kopirovacího mat.) snímač smrštění orig.neg. % v roce : 2016									
snímací negativ čb. typ	snímací negativ bar. -typ	ECN 5251 - 3245 m	1a. díl 0,4%	5a. díl 0,4%					
mat. opt.neg.zvuku ORWO TF 7 - 3245 m	materiál bar.dup pozitivu		1b. díl 0,5%	5b. díl 0,4%					
mat. čb. dup. pozitivu	materiál bar.dup negativu	ECI 5253 - 3229,5 m nebyl použit pro restauraci	2a. díl 0,4%	6a. díl 0,4%					
mat. čb. dup. negativu	materiál bar. kopie	ORWOCOLOR PC-7 - 3237 m	2b. díl 0,5%	6b. díl 0,5%					
mat. čb. kopie			3a. díl 0,5%	7a. díl 0,4%					
Způsob kopirování (kontaktní, optické, krokové, průběžné, suché, imerzivní, subtraktivní, aditivní) : kontaktní, suché, průběžné, aditivní		3b. díl 0,4%							
Vyvolávací proces : 5251, 5253 vyvolávací proces ECN 1 + ORWOPC7		4a. díl 0,5%							
Poznámky a dopln. informace : zvláštní kameramanské postupy, laboratorní proces, dvojlón, protišumový systém, time code vybraného polička klíčové scény		4b. díl 0,5%							
Celý film byl natočen v exteriérech. Pro natáčení byl použit transfokátor na kameře ARRI IIC, který vykazoval během natáčení optické vady a byl často měněn a přenastavován na kolimátoru. Byl použit jeden typ snímacího originálního negativu ECN 5251.									

H. STAV ARCHIVÁLIÍ – stručný popis stavu audiovizuálního díla před restaurováním a informace o stavu jeho materiálů a o jeho úplnosti a zjištěných defektech.

Originální negativ 35mm referenční kopie 35mm se zachovaly v neporušeném stavu v Archivu programových fondů České televize, žádné okénko nebylo nutné rekonstruovat, nebylo potřebné používat jiné analogové zdroje k rekonstruování filmu.

I. DIGITÁLNÍ RETUŠOVÁNÍ – stručný popis záměru retušování audiovizuálního díla, míra poškození výchozího materiálu, rozhodnutí o použití výchozího materiálu dle hierarchie metodiky DRA.

Byly retušovány jen zásadní mechanické rýhy a nečistoty z naskenovaného negativu. Menší nečistoty byly ponechány pro zachování filmového vzhledu obrazu. Záměrem restaurování nebylo retušování obrazu formou 100% vyčištění. Při projekci na plátně nejsou zbylé nečistoty (vesměs bílé tečky) okem pozorovatelné. Veškeré artefakty, jako chlupy z kamery a startovací značky (byly-li vyraženy do originálního negativu obrazu), byly v DRA zachovány. Současně proběhlo retušování stejných záběrů formou Appendixu k DRA. Jde o záběry s vyraženými startovacími značkami pro potřeby projekce jednotlivých dílů pozitivní kombinované kopie a o záběry s nečistotami kamerové okénčky zasahující do obrazu či další rušivé prvky, stíny, či dráty vysokého napětí, byly v Appendixové kopii těchto záběrů vyretušovány.

Tento Appendix DRA uložený za vlastním masterem DRA slouží k případnému využití distributorem filmu pro master DCDM či televizní HDTV, či UHD master, které jsou opatřeny dobovou projekční okénčkou a určeny k projekcím pro veřejnost.

Při kontrolní projekci dne 29.6.2016 v České televizi, Kavčí hory, na pracovišti BK3 (2.patro) na korektoru FilmLight 4K byly ještě zadány tyto další opravy retušování:

- 1.- R:10:29:27:22/S:04:00:18:23 Celek Radúze leží na louce Opravit viditelné nedoretušování rýh.
- 2.- R:10:42:38:04/S:05:03:19:13 Královna na hradbách Opravit neklid obrazu z kamery.
- 3.- R:11:44:26:09/S:12:04:07:10 Královna matka s Radúzem Opravit stále viditelné škrábance.

J. REKONSTRUKCE CHYBĚJÍCÍCH ČÁSTÍ DÍLA – stručný popis metody rekonstrukce chybějících částí audiovizuálního díla, restaurátorská rozhodnutí o jejich nahrazení či ponechání v původním dochovaném stavu. Fixace, retušování a rekonstrukce audiovizuálního díla a softwary použité k záchrane a restaurování audiovizuálního díla. Popis a odvodení, zda a z jakých důvodů došlo během restaurování ke ztrátám originálů nebo jejich komponent. Zpráva o tom, že zásahy do audiovizuálního díla byly provedeny odstranitelně, v případě digitalizace audiovizuálního díla o tom, které z původních nedostatků nebyly odstraněny digitálně, tedy které z retušovatelných a rekonstruovatelných nedostatků audiovizuálního díla zůstaly přítomny v digitalizátu a jsou připraveny pro další digitální restaurátorské zásahy.

Originální negativ i vysílací referenční kopie byly kompletní, k rekonstrukci chybějících částí proto nemuselo být přistoupeno.

K. ZPRÁVA O DIGITÁLNÍM RESTAUROVÁNÍ – popis jednotlivých kroků skenování negativů, obrazového restaurování, zvukového restaurování

Kontrolní a referenční projekce za účasti autorů

Byl promítнут film Radúz a Mahulena za přítomnosti autorů filmu. Seznamovací projekce pro restaurátory a všechny členy expertní skupiny se uskutečnila v kalibrované projekci UPP – Universal production partners, Žitomírská 7, Praha 10, dne 13. srpna 2015 za účasti restaurátora obrazu Marka Jíchy a dvou pamětníků, autorů filmu: pana režiséra Petra Weigla a kameramana filmu pana Jiřího Kadaňky. Dále byli přítomni členové expertní skupiny: pan kameraman Vídu Gunaratna a pan kameraman Josef Špelda a pozorovatelé z řad výzkumníků NAKI nebo externích spolupracovníků: Andrej Barla, Jiří Myslík, Ivo Mathé, Ivan Vít, Martin Čech a historička Markéta Nedvědová, spolu s pracovníky postprodukce UPP za vedení Ivo Maráka. Byl odpromítán film Radúz a Mahulena z 35mm kombinované kopie s optickým zvukem, která je uložena v Archivu a programových fondech České televize jako vysílací master, tedy jediná dochovaná kopie filmu.

Projekce byla průběžně komentována takto:

Petr Weigl (PW): Co to je za kopii? Je celá tmavá a zelená. To se musí zesvětlit.

Jiří Kadaňka (JK): Je to příliš azurové, dělali jsme pleťovky lehce do růžova, tohle je strašné...

Marek Jícha (MJ): Tyto staré ORWO kopie většinou zezelenají nebo utečou do azurova, ale myslíte, že kopie je tmavá?

PW: Ano je tmavá.

PW: Tahle jízda vojáka na koni na hrad by měla být ranní, je to rozdíl v čase, rozdíl ve vyprávění.

PW: Scéna u jezírka musí být světlejší, je to slunný den, a růžovější pleťovky, rozhodně.

PW: Film se natácel celý transfokátorem a na jeden typ KODAK materiálu, to si pamatuji.

JK: Ten transfokátor je neostrý, neostrost se mění, jak se najízdí nebo odjízdí.

PW: Kopie je strašně tmavá a zelená.

PW: Poslední televizní přepis, který jsme viděli, byl výborný, ale tohle ne.

PW: Radúz je přikován ke skále, to je moc tmavé, to musí být světlejší, je to přece den!

PW: V této podobě je sledování mého filmu pro mne utrpením.

Výběr k digitalizaci vzorků pozitivní kopie PK3771/7A:

Proběhl na projekci 2.7.2015 v kalibrované projekci Cinepost Barrandov na kalibrovaném projektoru Bauer 14 za účasti kameramanů J. Šofra, M. Jíchy, J. Myslíka.

Vzorky dle TC:

RADÚZ A MAHULENA - STARTY TC POZITIVNÍ KOPIE ZAČÍNAJÍ NA STATOVACÍM ČÍSLE 6 !!!

1 DIL

TC 01:05:18:15 - 01:06:48:15 RADÚZ U BŘÍZY PODVEČER SE ZAPADAJÍCÍM SLUNCEM
TC 01:07:37:01 - 01:09:03:02 RADÚZ U BŘÍZY CELEK HRADU
TC 01:09:52:11 - 01:11:19:10 JEZÍRKO STYL PREISLER
TC 01:16:19:01 - 01:17:38:11 EXT BŘEZOVÝ LESÍK MAHULENA ČERVENÝ AKCENT

2 DIL

TC 02:05:47:02 - 02:07:17:02 CHYTILI RADÚZE DETAILY TVÁŘÍ
TC 02:17:54:20 - 02:19:24:20 S MENŠÍKEM - ZATAŽENÁ ATMOSFÉRA

3 DIL

TC 03:00:14:20 - 03:01:44:20 NA HRADĚ ČERVENÁ TRÁVA

4 DIL

TC 04:05:54:01 - 04:07:24:09 RADÚZ PŘIKOVÁN DETAILY A CELKY HOR

5 DIL

TC 05:02:48:15 - 05:04:18:15 AZUROVÝ LES A HRAD KOST
TC 05:07:12:01 - 05:08:42:01 RADÚZ S MATKOU V ČERNÉM PLÁŠTI
TC 05:10:43:02 - 05:12:17:18 MAHULENA NA KOSTI ZTMAVENÉ POZADÍ

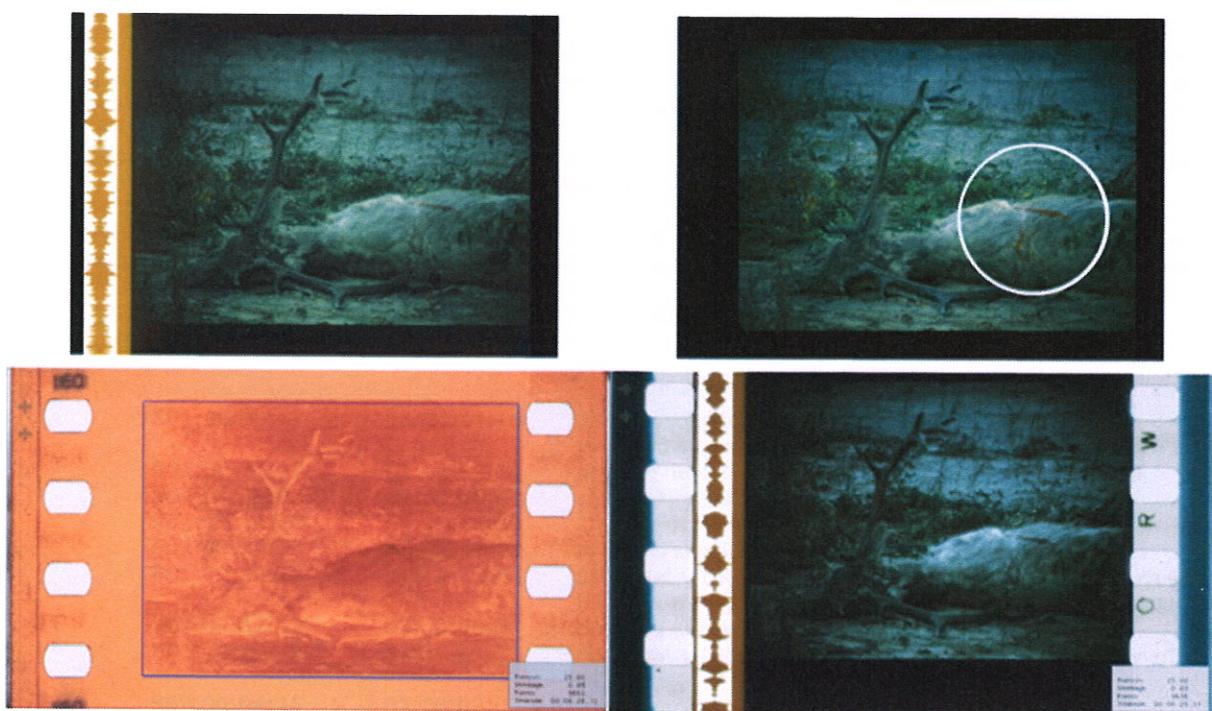
6 DIL

TC 06:04:20:05 - 06:05:54:04 VALEČ JINÁ BAREVNOST KOSTÝMŮ

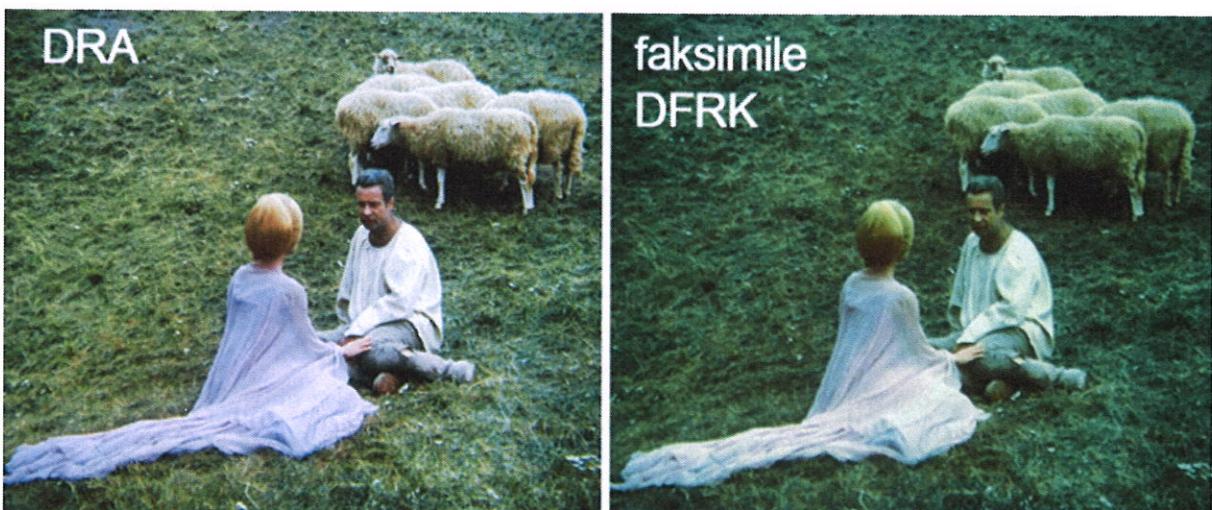
Vzorkování DRA:

Práce vzorkování proběhla z originálního negativu naskenovaného v rozlišení S4k35 4096x3112VZ dne 14. srpna 2015 v UPP – Universal production partners, Žitomírská 7, Praha 10, s koloristou panem Ondřejem Štibinglem na barevném korektoru Baselight. Přítomní členové expertní skupiny: M. Jícha, P. Weigl, J. Kadaňka, A. Barla, J. Špelda, J. Myslík, M. Čech, V. Gunaratna, I. Vít. Byly kolorovány vzorky negativu dle TC pozitivní kopie. Vzorky z negativu byly připraveny identicky pracovníky UPP. Celkový vzhled byl přizpůsoben po konzultacích pečlivě dle kvalifikovaného odhadu expertní skupiny. V zásadě byl obraz oproti referenční kopii DFRK zesvětlen a byl respektován lehký purpur v pleťových tónech u některých hlavních postav filmu. Lícení se během filmu znatelně odlišuje, film byl natáčen v období dvou let v různých světelných podmínkách exteriéru. Restaurátor Jícha se shodl s autorem obrazu i expertní skupinou na výsledném vzhledu všech 9ti vzorků.

Kolorista Ondřej Štibingr pracoval na bázi primárního korektoru, pouze v jednom případě zasáhl do obrazu i lokálně. Bylo to v případě upřesnění barevného tónu krve na těle mrtvého jelena. TC 01A:06:26:12

Obrázek 4. Úprava barevného tónu krve na těle mrtvého jelena. TC 01A:06:26:12

Obrázek 5. Porovnání kvalifikovaného odhadu DRA vůči kopii DFRK

Proměření výsledků:

Vzorky byly předány na koloristické pracoviště České televize KB03 vybavené digitálním projektorem Barco DP4K-P s barevným korektorem Baselight 4K s koloristou Zbyňkem Blažením. Před vlastní prací proběhlo zkálibrování projektoru pro barevný prostor P3, které provedl pracovník výzkumu NAKI Jiří Myslík a Miloslav Novák s využitím testovacích měřících obrazců SMPTE (DCDM) dle mezinárodního standardu SMPTE 428-6:2009, dále měřící a kontrolní film (DCP) dle mezinárodního standardu SMPTE 428-6:2009 s použitím spektrofotometru PhotoResearch SpectraScan PR-740.

Digitální restaurování:

Restaurátorská analýza obrazu:

Obraz filmu Radúz a Mahulena je celkově expozičně konzistentní a barevně stabilní. Originální negativ nese známky kvalitního zpracování až na výjimky scén s hořícím ohněm stromu, který je zpracován prolnutím obrazu vyrobeným kopírováním přes barevný intermediat. Zde je silná obrazová hustotní nestabilita, která se bohužel nedá nijak odstranit. Podobný efekt se nalézá u 5ti záběrů na Radúze ve scéně hádky s královou-matkou. Jde o stejné období natáčení i lokace, došlo k poškození negativu chybou vyvoláním několika rolí negativu. Sousední záběry toto poškození nevykazují. Nejde o chybu skenování.

Na kontrolní projekci 4K dne 24. 5. 2016 od 19:30 hodin v BK3 Kavčí hory bylo v obraze nalezeno několik nedostatků, které byly podrobny restaurátorské analýze. Byl kontrolován obraz DRA s kamerovou okénkou:

STABILIZACE ZÁBĚRŮ, CHLUPY, STAROVACÍ ZNAČKY VELKÝCH DÍLŮ a JINÉ ARTEFAKTY

Nálezy:

1.	S01:08:30:17	01:08:44:18	dráty vysokého napětí v obraze celek Spišský hrad - vyretušovat,
2.	R01:08:30:17	01:08:44:18	protože nejsou viditelné v kombinované vysílací kopii chlup v obraze vlevo dole - vyretušovat
3.	S02:09:30:01	02:09:36:07	
	R01:19:16:16	01:19:22:22	
3.	S02:09:36:07	02:09:42:12	prolínací značka čtvereček - vyretušovat
	R01:19:22:22	01:19:29:02	ponechat v DRA, vyretušovat pro Appendix DRA pro využití DCDM
4.	S02:09:42:12	03:00:00:00	prolínací značka kolečko
	R01:19:29:02	01:19:36:01	ponechat v DRA, vyretušovat pro Appendix DRA pro využití DCDM
5.	S03:00:04:15	03:00:09:09	třes obrazu z kamery Menšík, stabilizovat
	R01:19:40:16	01:19:45:10	
6.	S03:00:55:04	03:01:04:06	chlup v obraze vlevo dole - vyretušovat
	R01:20:31:05	01:20:40:07	
7.	S03:04:02:00	03:04:17:10	neklid obrazu z kamery Táhnou Radúze na lanech, stabilizovat
	R01:23:38:01	01:23:53:11	
8.	S03:04:35:17	03:04:49:11	neklid obrazu z kamery Přijíždí král, stabilizovat
	R01:24:11:18	01:24:25:12	
9.	S03:06:01:04	03:06:04:14	neklid obrazu z kamery Celek s královnou, stabilizovat
	R01:25:37:05	01:25:40:15	
10.	S03:07:05:23	03:07:18:19	neklid obrazu z kamery Detail královny, stabilizovat
	R01:26:41:24	01:26:54:20	
11.	S03:07:50:22	03:07:55:23	neklid obrazu z kamery Deatil královny 2, stabilizovat
	R01:27:26:23	01:27:31:24	
12.	S03:07:55:23	03:08:07:02	neklid obrazu z kamery Celek s královnou 2, stabilizovat
	R01:27:31:24	01:27:43:03	
13.	S04:07:18:14	04:07:45:00	stín od mikrofonu Zed' hradu Mahulena jde kolem - vyretušovat
	R01:36:27:13	01:36:53:24	ponechat v DRA, vyretušovat pro Appendix DRA pro využití DCDM
14.	S04:09:50:11	04:10:03:01	prolínací značka čtvereček - vyretušovat
	R01:38:59:10	01:39:12:00	ponechat v DRA, vyretušovat pro Appendix DRA pro využití DCDM
15.	S04:10:05:03	05:00:00:00	prolínací značka kolečko - vyretušovat
	R01:39:14:02	01:39:18:16	ponechat v DRA, vyretušovat pro Appendix DRA pro využití DCDM
16.	S06:04:49:04	07:00:00:00	prolínací značka čtvereček a kolečko - vyretušovat
	R01:53:46:24	01:54:36:16	ponechat v DRA, vyretušovat pro Appendix DRA pro využití DCDM
17.	S07:00:00:00	07:00:10:10	neklid obrazu z kamery Královna jde po schodech, stabilizovat
	R01:54:36:16	01:54:47:01	
18.	S07:00:28:05	07:00:39:01	neklid obrazu z kamery Královna jde po schodech 2, stabilizovat
	R01:55:04:21	01:55:15:17	
19.	S07:00:39:01	07:00:48:22	neostrý záběr Mahulena jde dolů z hradu
	R01:55:15:17	01:55:25:13	
20.	S08:09:18:09	09:00:00:00	prolínací značka čtvereček a kolečko - vyretušovat
	R02:11:48:13	02:12:01:08	ponechat v DRA, vyretušovat pro Appendix DRA pro využití DCDM
21.	S10:07:11:09	11:00:00:00	prolínací značka čtvereček a kolečko - vyretušovat
	R02:28:55:21	02:31:33:15	ponechat v DRA, vyretušovat pro Appendix DRA pro využití

22.	S12:07:20:19 R02:47:39:22	13:00:00:00 02:47:56:03	DCDM prolínací značka čtvereček a kolečko - vyretušovat ponechat v DRA, vyretušovat pro Appendix DRA pro využití DCDM
-----	------------------------------	----------------------------	--

Barevné korekce, retušovací práce a stabilizace obrazu probíhaly na odborných pracovištích České televize, pracoviště barevných korekcí KB03 (Baselight 4K) a pracoviště digitálního čištění filmových materiálů (Diamant), pod vedením Ing. Miloše Hály.

APENDIX DRA

Byly vybrány záběry do APENDIXU DRA, jde o záběry s viditelnými artefakty vyskytujícími se v originálním negativu obrazu, které byly zachovány v původním stavu pro MASTER DRA. Za MASTER DRA je umístěn tzv. APENDIX DRA, který obsahuje tyto záběry vyretušované. To slouží uživateli MASTERU DRA, který bude vyrábět DCDM s projekční okničkou, a který dle svého rozhodnutí tyto záběry buďto vymění a nebo ne. Při výrobě nového negativu NON se záběry APENDIXU DRA nikdy nepoužívají. V případě filmu Radúz a Mahulena jde o záběry:

1.	S01:08:30:17 R01:08:30:17	01:08:44:18 01:08:44:18	dráty vysokého napětí v obraze celek Spišský hrad - vyretušováno
3.	S02:09:36:07 R01:19:22:22	02:09:42:12 01:19:29:02	prolínací značka čtvereček - vyretušováno
4.	S02:09:42:12 R01:19:29:02	03:00:00:00 01:19:36:01	prolínací značka kolečko - vyretušováno
6.	S03:00:55:04 R01:20:31:05	03:01:04:06 01:20:40:07	chlup v obraze vlevo dole - vyretušováno
13.	S04:07:18:14 R01:36:27:13	04:07:45:00 01:36:53:24	stín od mikrofonu zeď hradu Mahulena jde kolem - vyretušováno
14.	S04:09:50:11 R01:38:59:10	04:10:03:01 01:39:12:00	prolínací značka čtvereček - vyretušováno
15.	S04:10:05:03 R01:39:14:02	05:00:00:00 01:39:18:16	prolínací značka kolečko - vyretušováno
16.	S06:04:49:04 R01:53:46:24	07:00:00:00 01:54:36:16	prolínací značka čtvereček a kolečko - vyretušováno
20.	S08:09:18:09 R02:11:48:13	09:00:00:00 02:12:01:08	prolínací značka čtvereček a kolečko - vyretušováno
21.	S10:07:11:09 R02:28:55:21	11:00:00:00 02:31:33:15	prolínací značka čtvereček a kolečko - vyretušováno
22.	S12:07:20:19 R02:47:39:22	13:00:00:00 02:47:56:03	prolínací značka čtvereček a kolečko - vyretušováno

Po schvalovací projekci výsledného digitálního restaurování (16. 12. 2016 v UPP) přistoupil ještě Marek Jícha s požadavkem na odstranění hustotního neklidu, který se objevoval v několika jednotlivých záběrech na začátku filmu (scéna Radúze u stromu rozkvetlých jeřabin v 1.dílu) a na konci ve větším rozsahu (v okolí scény s hořícím stromem v 6.dílu) v několika detailech Radúze hovořícího s matkou. Byl proveden test v UPP na bázi softwarové úpravy deflickeringu a omaskování siluet hereckých tváří (aby se efekt deflickeringu neprojevil na tvářích herců). Test dopadal pozitivně a tak Česká televize ještě doobjednala v UPP odstranění těchto hustotních neklidů. Původně se je nepodařilo odstranit v rámci retušovacího procesu v ČT. Po kontrolní projekci byly tyto stabilizované záběry dodatečně vyměněny do masteru restaurovaného filmu a schváleny restaurátorem i technickou skupinou Archivu a programových fondů České televize.

Skenování negativu obrazu:

Proběhlo v UPP – Universal Production Partners na skeneru NorthLight 2 dle přiložených protokolů o skenování.

UPP		Universal Production Partners Zlomínská 7, Prague 10 tel: +420271722121										
SCAN REPORT												
Project Name:	Radúz a Mahulena											
Client:	AMU - Marek Jicha											
Contact Person (Phone/Email):	Marek Jicha / lampafilmx@gmail.com											
Equipment Used:	Pin registered film scanner NorthLight 2											
Source Definition												
Source:	8 mm	9,5 mm	16 mm	S16 mm	35 mm	Source Format:	2 perf	3 perf	4 perf	Aspect Ratio SOURCE	Framerate	Source stock
O-Negative				x	Full Aperture				1 : 1,33	x	23,976 fps	Color
IM-Negative					Academy				x	1 : 1,37	24 fps	B& W
IM-Positive					Academy Anamorph				1 : 1,66		25 fps	x
Print					Full Apr Anamorph				1 : 1,85		29,97 fps	Other
Other									Cinemascope		30 fps	Number of LAB rolls
Infra Red Pass	Yes				Other				Other		Other	13
Output Definition												
Scanner resolution setup			Resolution of scanned picture			Aspect Ratio SCAN		File format	8 bit	10 bit	16 bit	
Full HD			3692x2774			1 : 1,33	x	Cineon				
2k						1 : 1,37		DPX		x		
Super 2k						1 : 1,66			Compression			
4k	x		Naming convention			1 : 1,85		Quicktime				
Super 4k			File TC : LR in directory name % 07d.dpx			Cinemascope		Mpeg				
Other						Other		Other				

UPP		Universal Production Partners Zlomínská 7, Prague 10 tel: +420271722121									
DETAIL SCAN SHEET											
Project Name:	Radúz a Mahulena										
Client:	AMU										
Contact Person (Phone/Email):	Marek Jicha / lampafilmx@gmail.com										
Lab roll #	Length	Start TC	Destination HDD	Amount of Frames	Film base setting			Naming	Notes		
LR01	9:52:05	01:00:00:00	NAKI_RM	14805	95	95	95	DIL01/4096x3112/%07d			
LR02	9:58:09	02:00:00:00	NAKI_RM	14959	95	95	95	DIL02/3692x2744/%07d			
LR03	9:37:10	03:00:00:00	NAKI_RM	14435	95	95	95	DIL03/3692x2744/%07d			
LR04	10:20:00	04:00:00:00	NAKI_RM	15500	95	95	95	DIL04/3692x2744/%07d			
LR05	9:46:13	05:00:00:00	NAKI_RM	14663	95	95	95	DIL05/3692x2744/%07d			
LR06	5:48:07	06:00:00:00	NAKI_RM	8707	95	95	95	DIL06/3692x2744/%07d			
LR07	7:58:24	07:00:00:00	NAKI_RM	11974	95	95	95	DIL07/3692x2744/%07d			
LR08	9:46:11	08:00:00:00	NAKI_RM	14661	95	95	95	DIL08/3692x2744/%07d			
LR09	9:50:11	09:00:00:00	NAKI_RM	14761	95	95	95	DIL09/3692x2744/%07d			
LR10	10:03:05	10:00:00:00	NAKI_RM	15080	95	95	95	DIL10/3692x2744/%07d			
LR11	8:51:22	11:00:00:00	NAKI_RM	13297	95	95	95	DIL11/3692x2744/%07d			
LR12	7:47:17	12:00:00:00	NAKI_RM	11692	95	95	95	DIL12/3692x2744/%07d			
LR13	5:52:17	13:00:00:00	NAKI_RM	8817	95	95	95	DIL13/3692x2744/%07d			

Skenování negativu zvuku:

Prvotní digitalizace negativu zvuku ORWO TF 7 proběhla v systému Sondor Resonances ve Slovenském filmovém ústavu v Bratislavě, přepis prováděl p. Michal Fricman, vzorky a finální nastavení schvaloval Pavel Rejholec po poslechu v Dolby certifikované projekci. Po předchozích zkusenostech bylo prioritou při nastavování systému získat digitalizát s co nejmenším zkreslením transientů. Tato preferenze může někdy znamenat zvýšenou hladinu šumu, který lze ale poměrně snadno redukovat při pozdější digitální postprodukci. Při prvotní analýze byla zjištěna dynamická změna expozice ve všech dílech. Tato skutečnost má vliv na výsledný zvuk, především na zkreslení způsobené usměrňovacím jevem. Další subjektivní postřehem byla velmi rozdílná kvalita zvuku napříč celým filmem. Tento postřeh se týká zejména frekvenčního rozsahu dialogů a jejich technického zpracování, v některých dílech byl jasně postřehnutelný

úbytek vysokých frekvencí. Šum v digitalizátu byl konzistentní, místy bylo výrazně patrné zkreslení způsobené limitací špiček. Digitalizované zvukové soubory byly pro postprodukci dodány ve formátu .wav 96 KHz, 24 bit. Postprodukce a mastering proběhly ve studiu Soundsquare v prostředí pracovní stanice Avid Pro Tools ve formátu 96 KHz, 32bit floating point.

Digitální restaurování prováděl mistr zvuku David Titěra a proběhlo v několika krocích.

1. První krokem byla kompletace materiálu a kontrola s obrazem, který byl již dodán vcelku ve výsledné délce a formátu pro DCP. Hlavní nevýhoda tohoto formátu spočívala v absenci zaváděcích pásů k jednotlivým dílům. Zvuk tedy nebylo možné synchronizovat technicky, ale pouze subjektivně, podle lipsyncu a výraznějších ruchů. Dále probíhalo začítění napojení jednotlivých dílů. Ve 3 díle chyběla krátká část zvuku v délce 8,5 obrazových polí, v negativu byla nahrazena blankem. Zvuková stopa byla opravena tak, aby tento výpadek nebyl patrný. K tomu byl použit televizní přepis kombinované kopie, který byl v daném místě manuálně nasazen a frekvenčně dokorigován tak, aby přechod nebyl slyšitelný, ač jeho kvalita byla výrazně horší.

2. Druhým krokem byla postupná redukce šumu pomocí plug-in software Izotope RX 5 Advanced. Redukce probíhala v několika krocích při různých nastaveních. Tímto způsobem lze dosáhnout daleko kvalitnějšího výsledku než při jednom razantním procesu. Referenčním místem pro kontrolu tohoto postupu byla tichá scéna obsahující pouze lehký šum větru a kroky v trávě. Právě takto jemné zvuky jsou při špatně nastaveném odšumovacím procesoru nejnáhlýnější k nežádoucí deformaci a možnému vzniku artefaktů. Ve dvou až třech fázích rovněž probíhalo odstraňování praskání způsobené mechanickým poškozením emulze i jejím stárnutím. Jiné nastavení bylo potřeba pro dialog, jiné pro pauzy mezi větami. Ač bylo nastavování procesu prováděno s velkou pečlivostí, stejně bylo v mnoha případech nutné vestříhnout zpět z prvního zdroje některé retnice, které předchozí úpravou ztratily na kvalitě.

3. Poté proběhla úprava všech tranzientů a sykavek. Tyto úpravy jsou časově nejnáročnější, avšak ve výsledku velmi ovlivňují výsledný subjektivní pocit z díla. Každá sykavka a výrazný transient byly ošetřeny dvěma různými procesy. První upravoval artefakty na nízkých frekvencích, způsobené fyzickým rozkmitáním expozičního zařízení (konkrétně nárazy protišumové clony). Druhý redukoval frekvence vzniklé harmonickým zkreslením. Výsledná barva sykavek je pak ještě finalizována při mixáži použitím ekvalizace a dynamické komprese na vyšších frekvencích.

4. Zejména v pasážích s hlasitou hudbou jsme se velmi často potýkali s problémem tvarového zkreslení. Software Izotope RX 5 Advanced disponuje nástrojem, který dokáže zkreslené části amplitud matematicky vygenerovat, zkreslení tak odstranit a zároveň obnovit dynamiku problematické části.

5. Posledním krokem byla mixáž v Dolby certifikované mixážní hale (Feature Film level of certification), nastavené dle norem ISO. Mixáž provedl Pavel Rejholec, finální ekvalizace byla konzultována s mistrem zvuku Ing. Ivo Špaljem během konzultace v míchací hale. Při mixáži proběhla dynamická ekvalizace a zařazení horní a dolní propusti. Propusti byly nastaveny podle maximálního teoretického frekvenčního rozsahu, který je 30Hz až 8 KHz. Vše co je mimo tyto frekvence jsou nežádoucí zvukové artefakty vzniklé buď procesy při digitalizaci či jako vyšší harmonické nežádoucí tranzientů. Ekvalizaci byla kompenzována přenosová charakteristika dobového reprodukčního řetězce a byla provedena de emfáze na vyšších frekvencích. Tento krok byl proveden jako kompenzace výrazného přidání vyšších frekvencí od cca 6 KHz, který byl prováděn při expozici zvukového negativu. K této praxi se tehdejší mistři zvuku uchylovali ve snaze se přizpůsobit velmi špatnému stavu tehdejších kin v ČSSR. Zásah byl proveden po konzultaci s Ivo Špaljem.

6. Po mixáži následovala závěrečná kontrola a export finálního masteru zvuku pro DCP ve formátu .wav 48 KHz, 24 bit

VÝSTUPY:

1. Původní skeny z originálního negativu ORWO TF 7 - výstup z první digitalizace zvuku z negativu ze systému Sondor Resonances - Formát .wav 24 bit, 96 KHz, po dílech, rychlosť 24 fps - mono
2. Restaurovaný master pro DRA 25obr.sec - formát zvuku mono - Formát .wav 24 bit, 96 KHz, vcelku
3. Restaurovaný master pro DCP 25obr.sec - formát zvuku mono 1.0 - Formát .wav 24 bit, 48 KHz, vcelku
4. Restaurovaný master pro TV vysílání 25obr.sec, formát zvuku dual mono, norma EBU R 128

L. VÝSTUPNÍ KONTROLA

- celkové zhodocení výstupů restaurování obrazu a zvukové složky filmového díla.

Dne 16. 12. 2016 proběhla v kalibrované projekci UPP – Universal Production Partners, Žitomírská 7, Praha 10, od 9:00 hodin schvalovací projekce digitálně restaurovaného obrazu a zvuku filmu Radúz a Mahulena za účasti zadavatele České televize prezentované paní Irenou Wintrovou. Účastní byli oba restaurátoři Marek Jícha (obraz) a Pavel Rejholec (zvuk) a jejich expertní skupina spolu s autory tohoto filmu panem režisérem Petrem Weiglem a kameramanem Jiřím Kadaňkou. Omluveni byli Ing. Ivo Špalj (natáčení) a Ivo Mathé (v té době mimo ČR).

Po projekci bylo konstatováno, že digitalizace proběhla úspěšně a přítomní tento fakt stvrdili svými podpisy na Schvalovacím protokolu expertní restaurátorské skupiny k provedenému digitálnímu restaurování audiovizuálního díla podle certifikované Metodiky digitálního restaurování filmů, jejímž výsledkem je digitálně restaurovaný autorizát (DRA). Byla splněna přísná kritéria metodiky DRA:

1. kritérium: Obraz je digitalizován v rozlišení odpovídajícím originálnímu kinematografickému materiálu, v původní snímkové frekvenci, v poměru stran a velikosti obrazu odpovídajícím originálu a s dostatečným rozsahem jasů a barevnou hloubkou obrazu zachovávajícím věrnost originálu. Zvuk je digitalizován v rozlišení minimálně 48 kHz, 24 bit, v odpovídajícím počtu kanálů.

HODNOCENÍ: ANO

2. kritérium: Na restaurování filmu se podílelo profesionální pracoviště odborných filmových a digitálních restaurátorů, pokud možno s odborným vysokoškolským vzděláním nejlépe v oborech kamera a zvuková tvorba.

HODNOCENÍ: ANO

3. kritérium: Na restaurování filmu se podíleli autoři filmu – kameramani, mistři zvuku a režiséři (pokud jsou k dispozici) a zástupci delegovaní jejich profesními autorskými asociacemi.

HODNOCENÍ: ANO

4. kritérium: Zrestaurovaný film je schválen expertní skupinou a výše uvedenými autory filmového díla, jsou-li dostupní, kteří by spolu s členy expertní skupiny měli po vzájemné dohodě podepsat oficiální schvalovací protokol expertní restaurátorské skupiny k provedenému digitálnímu restaurování audiovizuálního díla a restaurátorskou zprávu dokladující, že byla použita metoda DRA.

HODNOCENÍ: ANO

5. kritérium: Digitální restaurování kinematografického díla a kvalifikované odvození či odhad rozdílů kvality mezi DFRK a DRA musí být provedeno digitálním restaurátorem a expertní skupinou v zájmu zachování autorského konceptu filmového díla ve smyslu autorského zákona.

HODNOCENÍ: ANO

6. kritérium: Jako jediný zdroj pro archivování DRA je použit tzv. Master Archive Package (MAP) a Intermediate Access Package (IAP), nebo další vyvinuté archivační digitální postupy odpovídající ISO normě, z něhož se následně vytvářejí veškeré kopie pro jakékoli distribuční formáty (digitální kino, televize, domácí video, web atd.), a to bez jakéhokoliv zásahu do podoby díla dle výše definovaných kritérií (s výjimkou změn v celkové velikosti obrazu a odlišné úrovně komprese v závislosti na příslušném distribučním formátu). Pokud neexistuje verze originálního mixu zvuku určeného pro televizi či domácí kina, musí být před archivací DRA vytvořena standardním způsobem, odpovídajícím současným požadavkům na tato média. V současnosti je to např. norma EBU R128 pro stanovení průměrné hlasitosti.

HODNOCENÍ: ANO

M. VÝSLEDEK HODNOCENÍ EXPERTNÍ SKUPINY A SCHVALOVACÍ VÝROK DRA – finální rozhodnutí expertní skupiny obsažené ve Schvalovacím protokolu expertní restaurátorské skupiny k provedenému digitálnímu restaurování audiovizuálního díla podle certifikované Metodiky digitálního restaurování filmů, jejímž výsledkem je digitálně restaurovaný autorizát (DRA)

Část expertní skupiny řešící restaurování obrazu filmu Radúz a Mahulena shledala práci na digitalizaci za relativně bezproblémovou. Díky tomu, že se originální negativ 35mm i jediná referenční kopie 35mm zachovaly v neporušeném stavu v Archivu programových fondů České televize, nebylo potřebné rekonstruování původních filmových archiválí. Nebylo proto nutné povolat filmového restaurátora do týmu expertní skupiny. Z toho důvodu po standardní výrobě vzorkovníku DRA formou konzultovaného kvalifikovaného restaurátorského odhadu, s použitím digitální faksimile DFRK daných vzorků z jediné vysílací kombinované kopie (již ovšem barevně i hustotně degradované), byla práce na restaurování vzhledu obrazu zjednodušena. Restaurátor obrazu Marek Jícha předal vzorkovník DRA koloristovi Zbyňku Blaženínovi (ČT), který samostatně, podle nastavených vzorků DRA, jen s drobnými korekcemi restaurátora, zpracoval výsledný vzhled filmu. Tím došlo k tomu, že finální korekce za účasti autorů filmu režiséra a kameramana a expertní skupiny proběhly bez závažnějších připomínek. Byl respektován autorský režijní koncept vycházející z estetiky obrazů malíře Jana Preislera, styl neoromantismu a symbolismu, který se snaží o odhalení tajemných hlubin lidské duše, spojující pohádkové nálady s melancholickými touhami erotických a osudových traum. Preisler se inspiroval českou symbolistickou básní, jakou české pohádkové poetické drama Julia Zeyera z roku 1896 jistě je. Na základě autentických autorských svědectví, byl při restaurování respektován narůžovělý tón pletí některých postav. K tomuto rozhodnutí přispěla analýza při výrobě vzorkovníku DRA včetně předcházející výroby digitální faksimile dochované referenční kopie DFRK, kdy byl tento odhad konkretizován a schválen expertní skupinou. Restaurátor obrazu Marek Jícha hodnotí práci celé expertní skupiny jako bezproblémovou, zodpovědnou a vysoce profesionální.

Část expertní skupiny řešící restaurování zvuku filmu Radúz a Mahulena provedla kontrolní projekci v certifikované mixážní hale a konstatovala překvapivě vysokou kvalitu finálního mixu. Předem byly známy informace o snížené kvalitě dochovaných mixů a jejich nevyrovnané kvalitě. Přesto se podařilo dosáhnout dobrého výsledku, kdy byla zachována dynamika a výraz hudební složky a specifický zvuk postsynchronní natáčených dobovou mikrofonní technikou.

Členové expertní skupiny protokolárně stvrzují:

- Expertní skupina pracovala kvalifikovanými postupy lege artis na základě metodiky digitalizace a digitálního restaurování DRA vytvořené v rámci projektu NAKI AMU/NFA DF13P01OVV006 (Metodiky digitalizace národního filmového fondu) a při respektování etického kodexu restaurování filmů DRA, AMIA, FIAF a IASA.
- Byly splněny základní principy hodnocení za účelem odstranění degradace kvality obrazu působením času. Při sledování hraničních přijatelných odchylek od subjektivně nastavené kvality byly použity postupy objektivní softwarové analýzy vytvořené na základě statisticky stanovených pozorovatelných diferencí v barevné a jasové struktuře obrazu.
- Obraz byl digitalizován v parametrech rozlišení obrazových bodů, snímkové frekvence, stranových poměrů velikosti obrazu, rozsahu jasů a barevné hloubky odpovídajících předlohovým nosičům.
- V průběhu prací nebylo žádným způsobem ne-autORIZovaně zasaženo do podoby a struktury audiovizuálního díla, audiovizuální dílo nebylo zkráceno ani jinak stříhově upraveno.
- Proběhla závěrečná kontrolní projekce zhotoveného digitálního masteru audiovizuálního díla v digitálně restaurované podobě a nebyly zjištěny vady ani nedostatky (jako jsou zejm. výpadky obrazu či zvuku, chybějící části, výrazné slepky, posun dělení, asynchronnost, výrazné zvukové lupance, apod.). Kvalitativní rozdíly při projekci autorizované referenční kombinované kopie proti výslednému digitálnímu masteru jsou v tonalitě a barevném podání obrazu v subjektivně přípustných limitech. Výsledné audiovizuální dílo a díla audiovizuálně užitá po přepisu a digitálním restaurování metodou DRA věrně odpovídají originálnímu dílu audiovizuálnímu a dílům audiovizuálně zaznamenaným na předlohových nosících, na jejichž podkladě byl přepis proveden.
- Po dohodě členů expertní skupina vydává dnešního dne schvalovací výrok.

Schvalovací výrok:

Výsledný záznam (digitální master) předmětného audiovizuálního díla

- byl vytvořen předepsaným postupem a splňuje kriteria metodiky digitalizace a digitálního restaurování DRA,
- je vyjádřením originálního audiovizuálního díla v digitálně restaurované podobě,
- lze jej považovat za digitálně restaurovaný autorizát (DRA).
- v titulcích digitálního masteru je uvedena věta: Tento film byl digitálně restaurován v roce 2016 metodou Digitálně restaurovaného autorizátu DRA.

Tato restaurátorská zpráva je přílohou: SCHVALOVACÍHO PROTOKOLU expertní restaurátorské skupiny k provedenému digitálnímu restaurování audiovizuálního díla podle certifikované Metodiky digitálního restaurování filmů, jejímž výsledkem je digitálně restaurovaný autorizát (DRA).

N. FINALIZACE A DIGITÁLNÍ MASTERING – popis závěrečné adjustace audiovizuálního díla v digitální podobě odpovídající metodice DRA. Zpráva o tom, kolik verzí po základní restaurované verzi filmového díla bylo ještě následně digitálně vytvořeno a k jakému účelu.

Dle metody DRA tedy vznikají dva finální mastery obrazu a dva finální mastery zvuku:

1. DRA Master – s kamerovou okénkou, mající zachovány všechny dobové rušivé artefakty původem z originálního negativu
2. DCDM Master – s dobovou projekční okénkou, mající (dle rozhodnutí distributora) buďto tyto rušivé artefakty zachovány(DRA) či vyměněny za odpovídajícím způsobem vyretušované a restaurované záběry z Appendixu DRA.
3. Restaurovaný master pro DRA 25obr.sec
4. Restaurovaný master pro DCP 24obr.sec
5. Restaurovaný master pro TV vysílání 25obr.sec

Od obou, obrazového i zvukového zdroje, se archivují i původní skeny originálního negativu obrazu a zvuku.

O. SEZNAM VYOBRAZENÍ A PŘÍLOH – textové části restaurátorské zprávy uvedené v části obrazové a fotodokumentační. Seznam dalších informačních zdrojů, literatury a článků souvisejících s audiovizuálním dílem.

- A. Video záznamy z televize přepisů nebo z inspekčního restaurátorského stolu. Tyto jsou opatřeny TC (časovým kódem), který slouží k identifikaci polohy restaurovaných částí audiovizuálního díla.

ANO

1. Záznam HD z Kinoton FVT 1200 inspekčního stolu originálního negativu RaM
2. Záznam HD z Kinoton FVT 1200 inspekčního stolu referenční kombinované kopie
3. Záznam HD Prores HQ vzorků DRA z originálního negativu filmu RaM
4. Záznam HD Prores HQ vzorků DFRK referenční kombinované kopie

- B. Fotografie filmových políček vstupních negativních, pozitivních nebo jiných dochovaných filmových obrazových nosičů.

ANO

- C. Zvukové vzorky reprezentující stav před a po restaurování zvuku.

ANO 1. Záznam zvukových vzorků před a po - CD

- D. Fotografie obrazových políček z restaurovaného audiovizuálního díla dokladující stav před restaurováním, v průběhu restaurování a po restaurování filmového díla.

ANO

- E. Analytické histogramy pořízené screenshoty z barevného korektoru, dokladující práci na restaurování vzhledu a informující o koloristických zásazích a úpravách audiovizuálního díla.

NE

- F. Referenční obrazec použitý k nastavení barevného korektoru a digitálního korektoru nebo vypalovacího laseru, v případě vzniku nového negativu z restaurovaných digitálních dat.

ANO

- G. Další uvedená fotodokumentace, potřebná pro textovou část Restaurátorské zprávy DRA. Výrobní list Radúz a Mahulena.

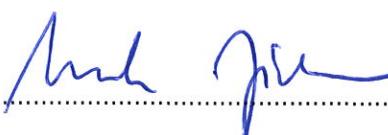
ANO

P. DATUM VYHOTOVENÍ RESTAURÁTORSKÉ ZPRÁVY - a podpisy všech osob, které se na práci na restaurování a digitalizaci audiovizuálního díla podílely, s vymezením jejich podílu na restaurátorských pracích. Tuto zprávu stvrzuje svým podpisem restaurátor audiovizuálního díla jakožto hlavní odpovědná osoba.

Podpisy odpovědných členů expertní skupiny jsou uvedeny ve Schvalovacím protokolu expertní restaurátorské skupiny k provedenému digitálnímu restaurování audiovizuálního díla podle certifikované Metodiky digitálního restaurování filmů, jejímž výsledkem je digitálně restaurovaný autorizát (DRA)

Restaurátorská zpráva vypracována dne:

Odpovědný digitální restaurátor obrazu: MgA. Marek Jícha

Odpovědný digitální restaurátor zvuku: Mgr. Pavel Rejholec

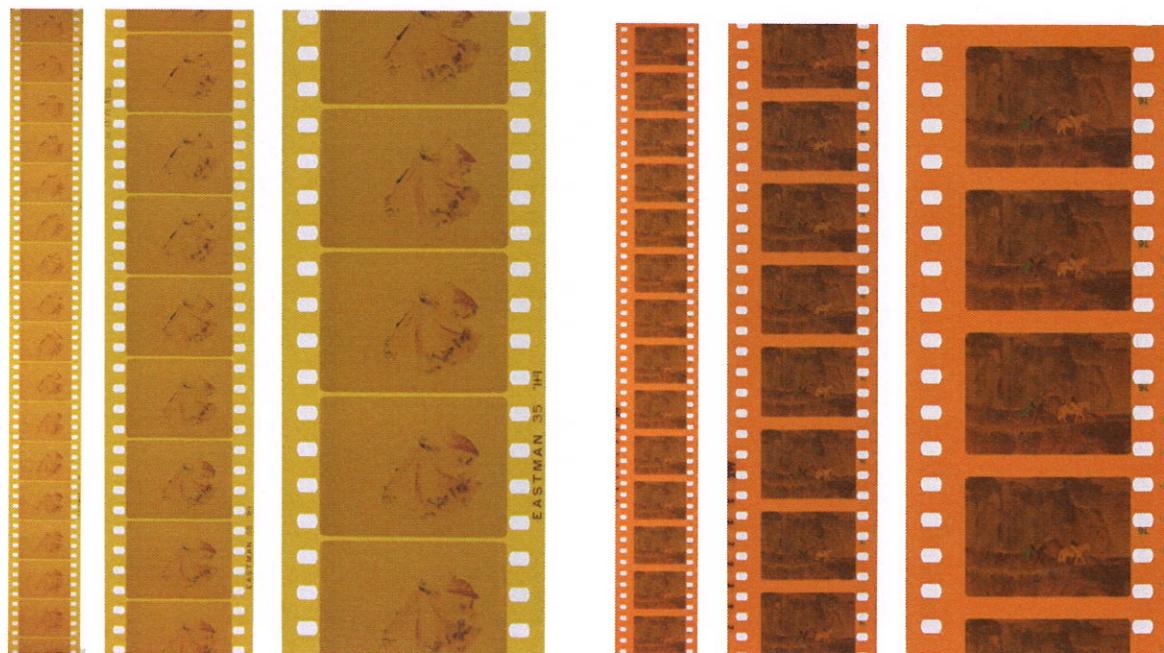
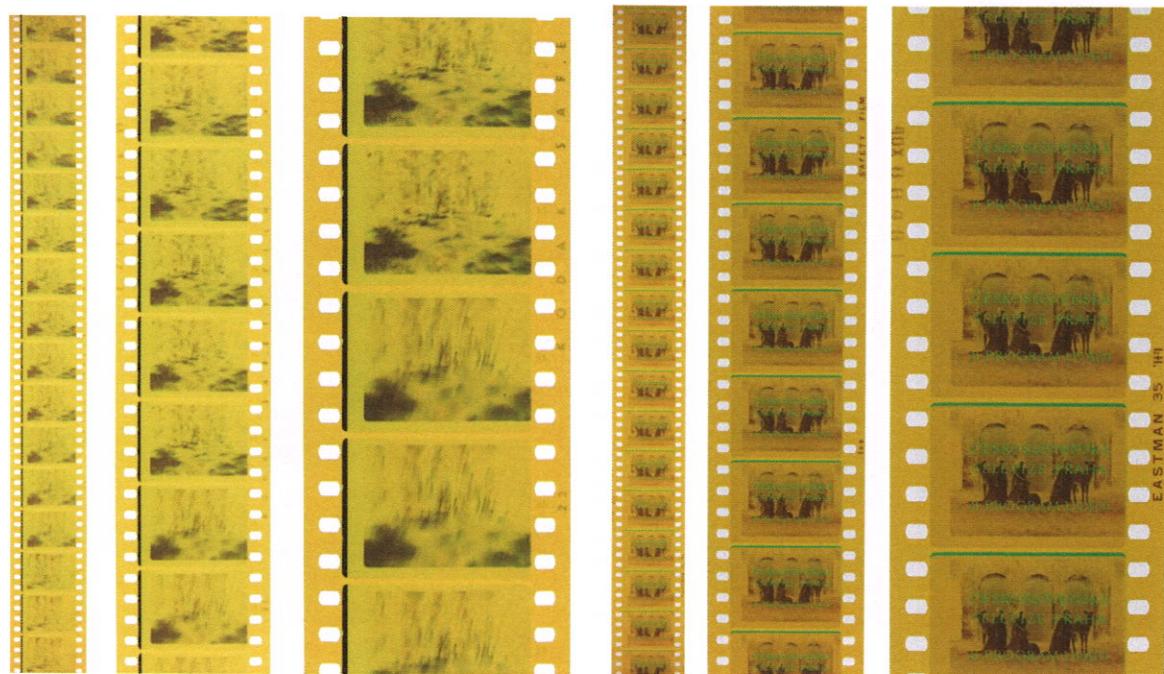

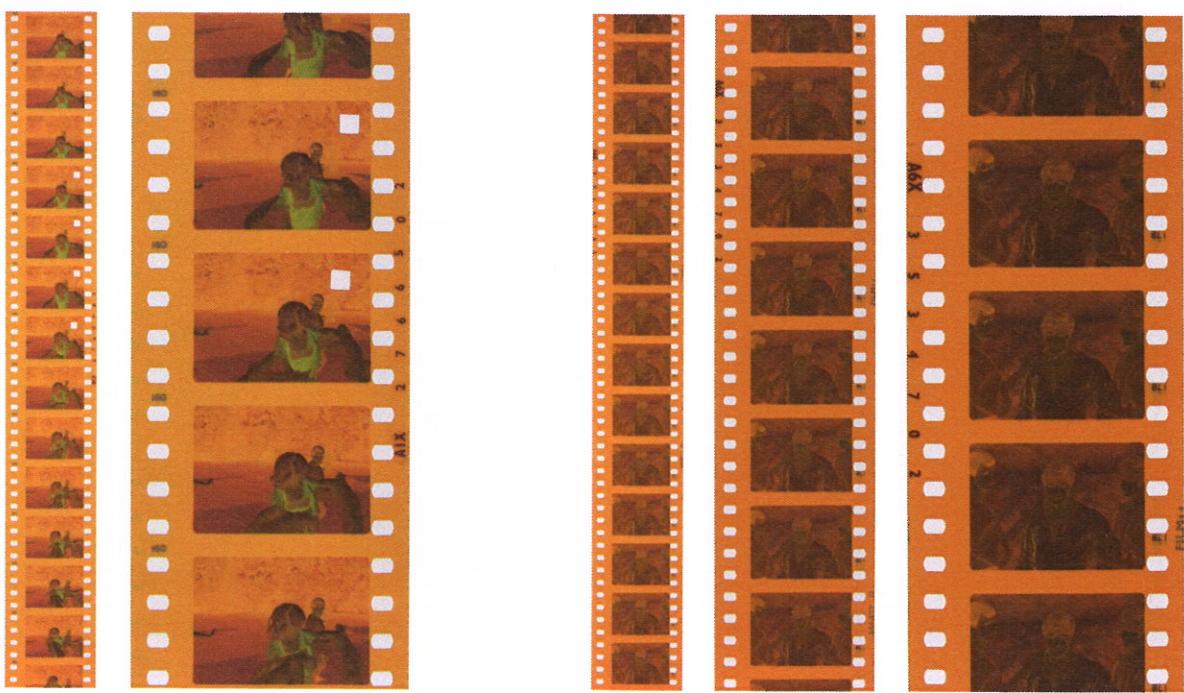
II.
Část obrazová a fotodokumentace

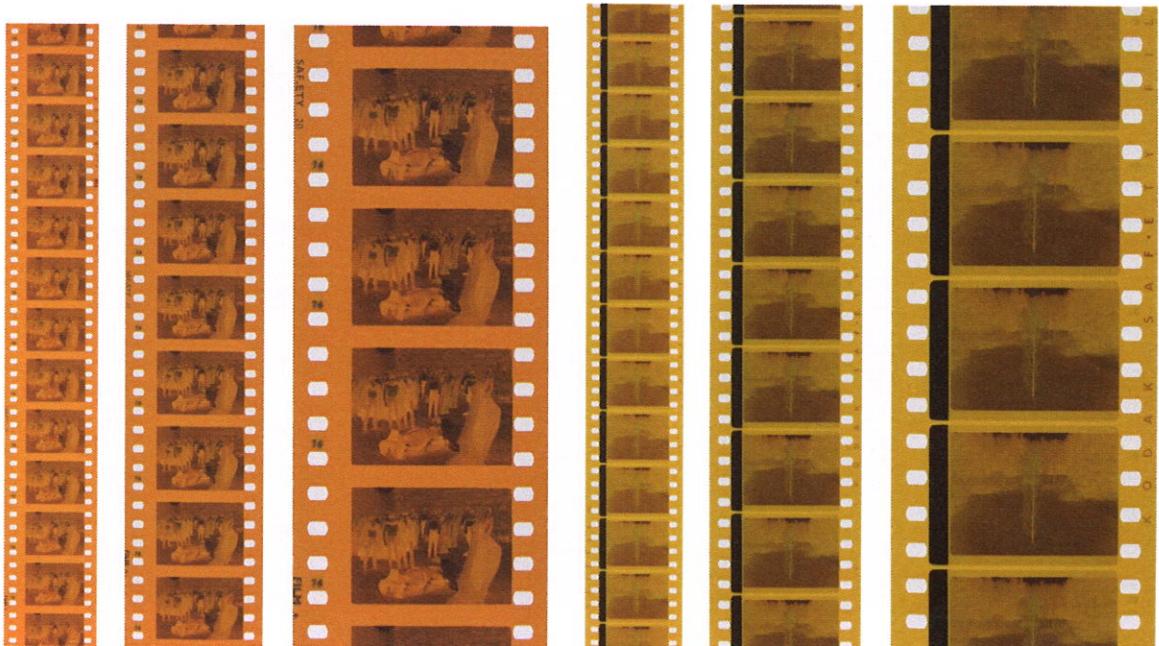
A. Video záznamy z telecine přepisů nebo z inspekčního restaurátorstvského stolu. Tyto jsou opatřeny TC (časovým kódem), který slouží k identifikaci polohy restaurovaných částí audiovizuálního díla.

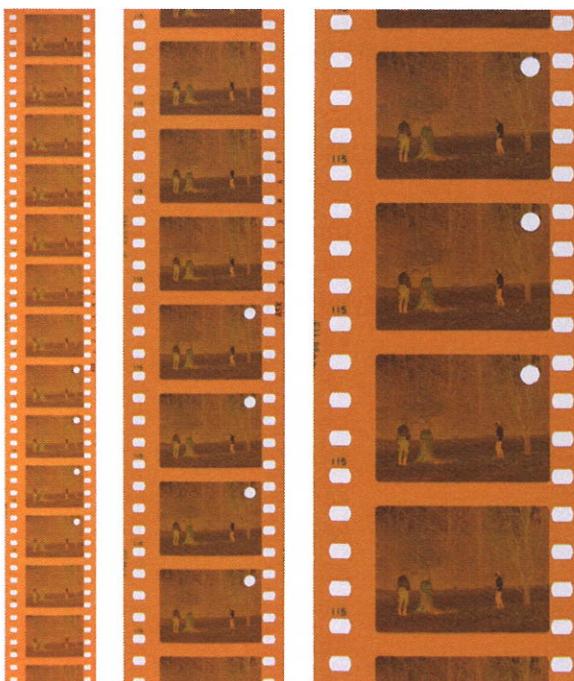
1. Záznam HD z Kinoton FVT 1200 inspekčního stolu originálního negativu RaM
2. Záznam HD z Kinoton FVT 1200 inspekčního stolu referenční kombinované kopie RaM
3. Záznam HD Prores HQ vzorků DRA z originálního negativu filmu RaM
4. Záznam HD Prores HQ vzorků DFRK referenční kombinované kopie RaM

B. Fotografie filmových políček vstupních negativních, pozitivních nebo jiných dochovaných filmových obrazových nosičů

 ČESKÁ TELEVIZE		Protokol filmového materiálu					
Název pořadu	Radúz a Mahulena					Metry	3249
		1.DÍL-13.DÍL					
Prův.list. č.						VPC	
Formát	35 mm	16 mm	S16				
Zvuk	Mute	Comopt	Druh mat.	NEG.	POS.	IMN	BAR
Stav negativu: Celoplošné rýhy na lesku a na emulzi, odřené okraje z obou stran. Rýhy a rysky na lesku a na emulzi, nečistoty, misty zasekané nečistoty v emulzi, otisky + fleky od slepek. U dilu 2,3, 4,7,10 = fleky na začátku dilu na emulzi 6.dil pomáčkaná hrana u zvuku na konci cca50m, uprostřed dilu rýha na emulzi 7.dil u perf.c. 2768282 a 2768279 asi 1m fleky na emulzi							
Datum 24.4.15				Podpis Horynová, Machová			

C. Zvukové vzorky reprezentující stav před a po restaurování zvuku.
Záznam zvukových vzorků před a po - CD

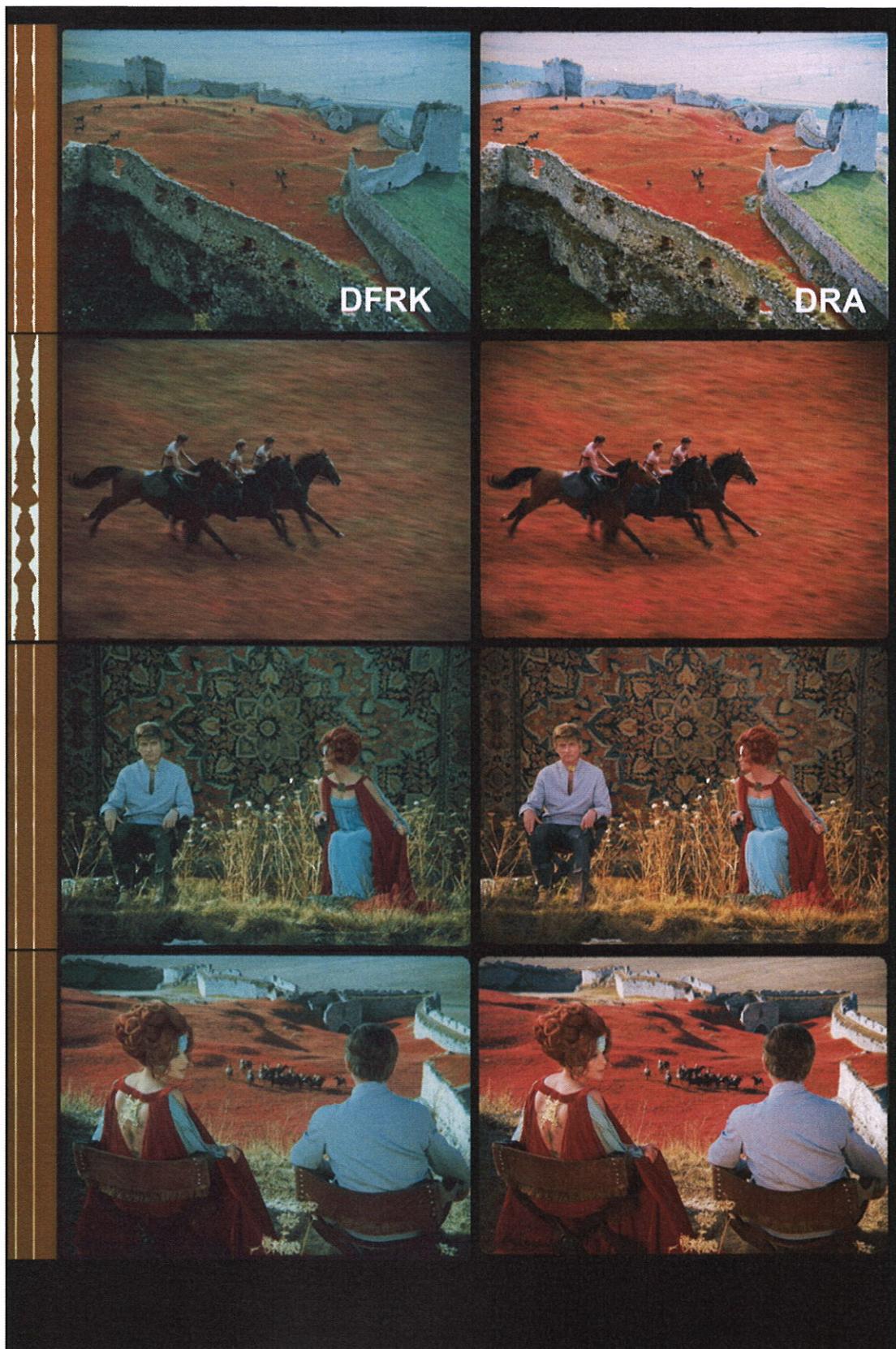

D. Fotografie obrazových políček z restaurovaného audiovizuálního díla dokladující stav před restaurováním, v průběhu restaurování a po restaurování filmového díla.

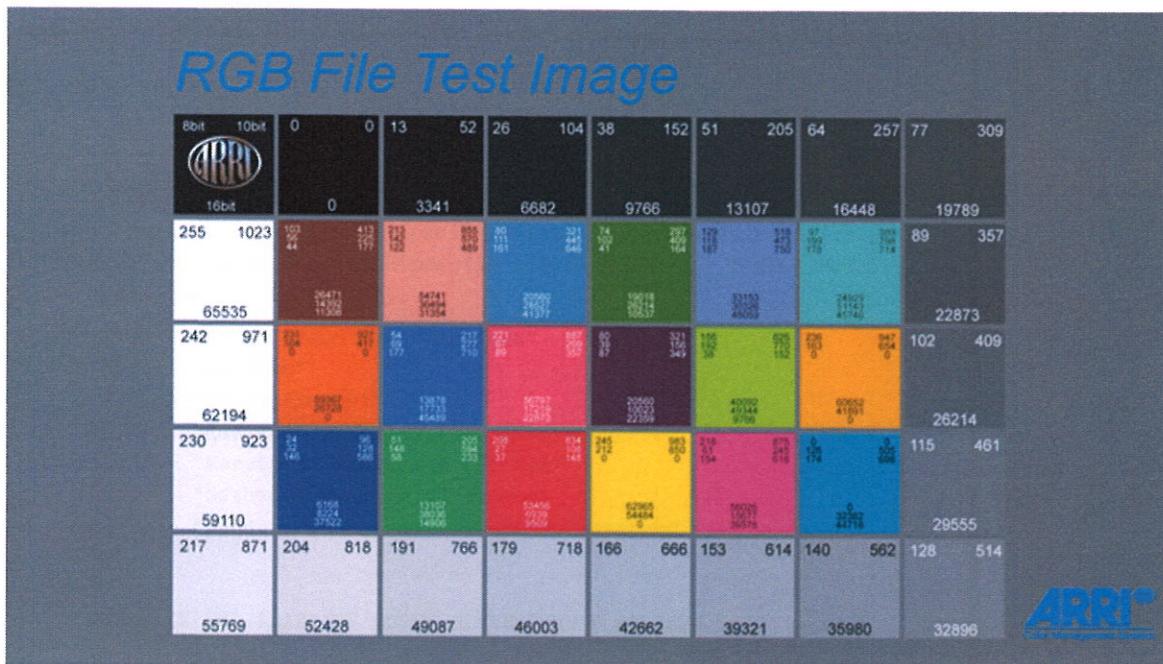

F. Referenční obrazec použitý k nastavení barevného korektoru a digitálního korektoru nebo vypalovacího laseru, v případě vzniku nového negativu z restaurovaných digitálních dat.

Arri Laser RGB

G. Další uvedená fotodokumentace, potřebná pro textovou část Restaurátorské zprávy DRA.

- 34 -

TÝDEN FILMOVÝCH PŘEPISŮ LITERÁRNÍCH DĚL

V rámci Měsíce knihy připravil pražský Filmový podnik od 7.3.

do 13.3. Týden filmových přepisů literárních děl. V kinu "Radost" budou uvedeny tyto filmy:

- 7.3. - "Naši furianti"; "Jeptiška"
- 8.3. - "Babička"
- 9.3. - "Tři mušketýři"
- 10.3. - "Muzikantská Liduška"; "Stříbrný vitr"
- 11.3. - "Maryša"; "Maskovaná milenka"
- 12.3. - "Nezbedný bakalář"; "Advent"
- 13.3. - "Radúz a Mahulena"; "Hamlet" (sovětský film)

ADAPTACE DĚL KLASICKÉ RUSKÉ LITERATURY V PONREPУ

ZO SSM Ústředního ředitelství Československého filmu a Československého filmového ústavu pořádá mimoprofilová promítání archivních filmů z filmotéky ČS filmového ústavu. Projekce se uskuteční vždy první úterý v měsíci v kině Ponrepo v 21,30 hod. Na programu jsou tyto filmy:

- 5.3. - "Idiot" (Francie 1946, režie: G. Lampin)
- 2.4. - "Šlechtické hnizdo" (SSSR 1969, režie: A. Michalkov-Končalovskij)
- 7.5. - "Revizor" (ČSR 1933, režie: M. Frič)

4.6. - "Vojna a mír" (USA-Itálie 1956, režie: K. Vidor).

Každý film z tohoto cyklu adaptací děl klasické ruské literatury bude uveden přednáškou odborného lektora.

UPOZORNĚNÍ

Opravte si, prosím, v přehledu krátkých filmů pro ÚPF v roce 1973, uveřejněném ve FIB č.3/74, režiséra filmu "Svědek doby". Je jím Drahoslav Holub.

*

Určeno pro vnitřní pořešení filmových pracovníků a pracovníků s filmem.

Redakce a administrace: 112 06 Praha 1, Jindřišská 34, telefon 22 37 51, linky 231 a 237.

Rozmožuje rozmnožovací oddělení ČSF, Praha 1, Štěpánská 61.

Vychází týdně

307-74-t

barevný	ČSR	pohádka	přístupný	1970	1971	dlouhý	RADÚZ A MAHULENA
3230 m						film	
1 hod. 55 min.						šíře	
7 dílů						35 mm	
16 mm: 1292 m	země původu		mládež		rok premiéry	zvukový	

Výrobce: Filmové studio Barrandov pro CT. Rok výroby: 1970.
Majitel monopolu: **Ústřední půjčovna filmů Praha**. Promítání povolené:
23. XI. 1970. Premiéra: **14. V. 1971**. Uvodní Bulvky: české, Mluveno: česky.
Distribuci filmu provádějí krajské podniky pro film, koncerty a estrády.
Distribuční číslo filmu: **160 7120**, kategorie C. Heslo pro plakát: Klasická
pohádku Julie Zeyeru a soudu Suka v českém barevném filmu. Seznam
reklaďního materiálu: plakát A1, A3, textový plakát, popisek, série fot-
osek, diapozitiv, reklamní snímek.

AUTORI: Nájem: podle stejnojmenné pohádky Julia Zeyera. Scénář: Josef Topol, P. Weigl. **Technický scénář a režie:** Petr Weigl. **Asistent režie:** Miroslav Voštík. **Kamera:** Jiří Kadánka. **Asistenti kamery:** Jan Osten, Antonín Mařík. **hudba:** Josef Suk. **Choreografie:** Jarmila Jeřábková. **Architekt:** Vladimír Labšek. **Výtvarníci:** Jan Skalický, Fernand Vacha. **Stříh:** Karel Kohout. **Zvuk:** František Černý. **Vedoucí výroby:** Miroslav Vaněk. **Zástupci vedoucího výroby:** Rudolf Moš, Vlasta Snyklová.

HERCI: Magda Vásáryová (Mahušena), Jan Tříška (Radúz), Jaroslava Adamová (Runa), Jiří Adamík (Stojmir), Vladimír Ráz (Radvod), Dana Medická (Nyota), Vladimír Menšík (Vratko), Naďa Urbánková, Jaroslava Obermaturová (Máhuleňin sestry), Václav Mareš (Pribina), Jiří Hospoda (milečen), František Michálek (herold), Richard Záhorský (drevorunecký), Petr Svojšek (loutnísta), tanecní skupina Jarmily Jeřábkové a Miroslav Kůra.

OBSAH: V prologu nás přenáší symbol pohádky do cizího, neznámého světa. Do světa, v němž panoval spor dvou knížat: magurského krále a tatranského krále Stojmíra. Magurský krále Raduž zabiloudil na lově až na území Stojmírova. Zde ho časně ráno nachází větrný sluh Radovid. Raduž mu vy-

Ceský barevný film Radúz a Mahulena natočil pro Čs. televizi mladý režisér Petr Weigl podle známé dramatické pohádky Julia Zeyerové, upraveného hudbou Josefa Štuka. Po velkém úspěchu na televizních brázovkách přichází teprve nyní tento film do našich kín. Teprve v, dokonale barevné reprodukcii budou moći diváci plně vychutnat jeho pohádkové kouzlo, unocenou sugestijní říkavou hudbu, plné objevů jeho mimordně výtvarné kvality. V obrazovém řešení ucházejí tvářci z tradic dekorativního symbolismu Jana Preislera přimá citace v sekvenci Černé jezera, a secesní pohádkostí Artuše Scheinera. Barevná nádhéra kostýmů je dokonalé doplněna významem exteriérů, podtrhujících pohádkovost dětí. Promítání filmu v kinech dala televizním a filmovým divákům dobrou příležitost porovnat možnosti a hrantice obou medií, která si jsou na jedné straně tak blízká a na druhé velmi vzdálená.

práví, jak štval bílého jelena, zabil jej a teprve poté spatřil na útěku velký bílý dům, před nímž stály na louce tři krásné panny. Dvě hladily bílé jelenty a ta třetí byla nešťastná, že se jej zvíře nevrátilo. Jako vidinami štvan Radúz prchal z tohoto místa. Netuš, že dům, který spatřil, je letním sídlem krále Stojmíra, a ony tři panny jsou Stojmírový dcery Přina, Zíva a Mahulena. — Zatímco Radovid s Radůzem bledají zpáteční cestu — Radúz neodolal touze vykoupat se v Černém jezeře — je pobílí Stojmírova sídla nalezen mrtvý bílý jelén. Královna Runa se vydává v čele pronásledovatelů za pachatelem, který na místě činu zanechal svýj meč. Radovid vysvětluje Radúzovi příčinu sváru mezi oběma knížaty: byla jí láska obou k Radúzové matce, královne Nyole. Kdž dala Nyola přednost králi magurskému, Stojmr pečal za ženu zlou kněžnu Runu, která z žárlivosti dodnes rozdmýchává plamen dánvé nenávistí proti všemu magurskému. Děvorubec Vratko potvrdil Radúzovi, že jsou na půde krále Stojmíra,

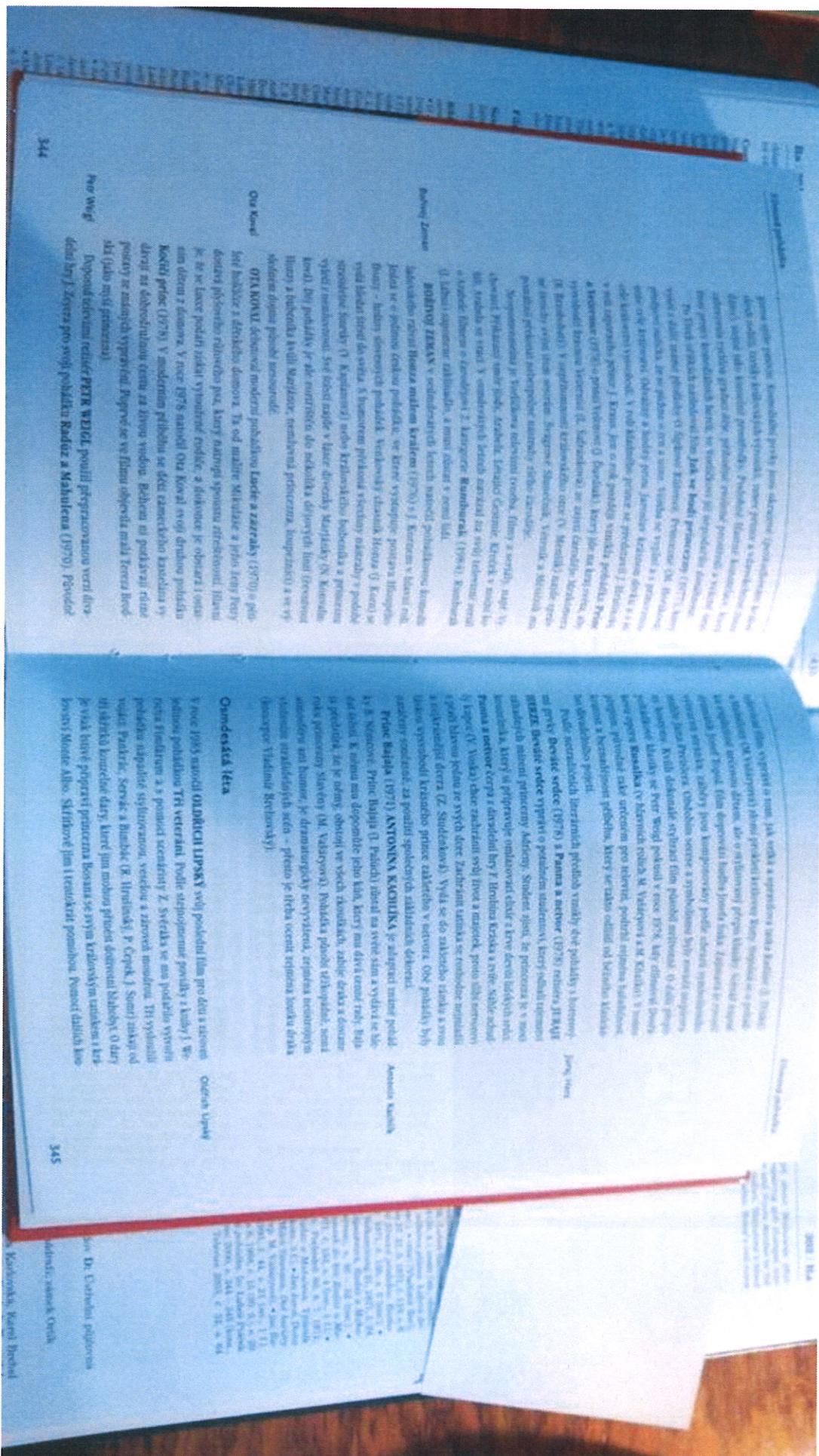
Filmový přehled č. 18 (30. IV. 1971)

RADÚZ A MAHULENA

ukáže mu cestu k hranici. Radúz mu dá zlatou minci s obrazem svého královského otce. – Princezny hrají se svou druzinou hru. Na labutě a pávy. Runa pronásleduje Radúze. Zmocní se ho ještě na vlastním území. Oba zajatci jsou dopraveni na Stojmrův hrad. Radovid je propuštěn, Radúz má být uvřen do staré věže. Jediná Mahulena projeví věci zajatému lidský cit. Podá mu vodu ze studánky a pláče nad jeho osudem. – Ani později nemůže zapomenout na Radúzovu smutnou osud. Nedokáže se radovat s koupajícími se sestrami. Ví, že Radúz již není vězněn ve vězi. Vratko jí prozradí, že Runa dala mláděho vězně přivokat ke skalnatému štítu hory. Klíč od jeho pouť hodila do propasti. Náhodou padl k Vratkovým noham. A dřevorubec jej nyní přináší Mahuleně, jež lásku dobré tuší. Runa přibliží se Stojmirem rytířským hránu na nádvori krádu. Naříká si na Mahulenuco neopochopitelně chování. I ona tuší, že její dcera miluje nenavíděného Radúze. Proto žádá Stojmira, aby dal vězně zavraždit. Stojmir odmíta. Teprve když mu Runa vymyslenou zprávou o Radužově smrti dokáže Mahulenu lásku, vydá ji zajáte na milost a nemilost. Runa ho chce zahubit Mahulenu rukou. Poše mu po dceři nápoj, který ho má zahubit. Pak se mluví s mladým vojákem ze Stojmrovy družiny a po ukoujení smyslů ho bez milosti zabije. Mahulena přináší Radužovi ne zhoubný nápoj, aby svobodu a svou lásku. Radúz odmítá uprchnout bez ní. Flichází Runu, chce probodnout Mahulenu dýkou, osvobozený Radúz ji však přemůže a připoutá ke stromu nad srázem. Pak prchá s Mahulenou, pronásledován Runinou klebrou; jakmile jej políbí jiná žena, zapomene na Mahulenu. Milenci jsou však přesvědčeni, že jejich láška překoná Runinu klebru. Přicházejí k magurskému hradu ve chvíli, kdy královna Nyola se chystá poříbit ženitelného chotě. Mahulena zůstává v lese a posílá Radužovi napřed, aby utíšil synovskou láskou matčinu bolest. Jen ho opětivě prosí, aby nezapomněl na Runinu klebru. Radúz skutečně odmítá přijmout matčino poříbení. Nad manželovou ráku my však královna Nyola vtiskne na čelo vroucí polibek. V té chvíli se Runina věštba naplní a Radúz zapomene na Mahulenu. Když dívka přichází za ním na hrad, nezná ji a chladně odmítá projevy její lásky. Nyola ji ještě vyhnat z hradu jako pomatenou poběhlici. Mahulena prosí o pomoc matku Zemi a ta ji promění v stíhlý topol v zá-

meckém parku. Radúz je hluboce nešťastný. Nedovede pojmenovat příčinu svého smutku. Vše jej přitahuje k tajemnému topolu uprostřed zámeckého parku. Nyola tuší podivné kouzlo toho stromu a chce jej dát porazit. Radovid ji v tom brání. Tehdy Nyola sama zatne dostrom sekyru. Vytřesly krev — Mahulenina krev, která zlomí Runino kouzlo. Radúz má opět sůlu. Mahulena.

Český novoromantický básník a spisovatel JULIUS ZEYER (1841–1901) byl až dosud českým filmářem zcela opomíjen jeho literární tvorba se vyznačuje uměleckou kultivovaností a bohatou romantickou fantazí. V Zeyerové době byla výrazem bánskova odporu proti přezměnosti městské společnosti, výrazem bledání „ztracených“ skutečnosti. Proto se Zeyer uchyloval s oblibou do vysněného světa mýtů, bálů, pověstí a pohádek, které preváděl v podobě epických básní (z těch kých pověsti to byl zejména cyklus Vyšehrad, z pověsti jiných národů mohutně koncipovaná Karolinská epopeje, oslavující dávne rytířské ctnosti), povídek a románů (Román o věrném přátelství Amise a Amila, Ondřej Černýšev aj.) a dramatického díla je parafraze slovenské lidové pohádky Raduza a Mahuleny, která je výrazem Zeyerovy nesmírné lásky k slovenskému národu a obávky z sile jeho lidové poezie. Raduza a Mahulena je pohádkou o vsemocné silě lásky. Krásná Mahulena je ztělesněním tohoto nejmocnějšího lidského citu. Vyrůstá v prostředí nenávisti své matky Runy proti magurskému králi a zejména proti královne Nyole, kterou kdysi miloval její manžel Stojimír. Mahuleniny sestry Prijá a Živa jako by zdědily matčinu bezecitnost. Jsou lehkomyslné, povrchní, zlé. Mahulena je citlivá, snívá a dobrá „jako matka Země, co nám chleba dává“, jak o ni říká prostý dvořovrhuc Vratko. Její čistá láska přináší vykoupení z tohoto ovzduší zloby a nenávisti. A je tolik silná, že dokáže prekonat i Rannu kletku. – Filmáři dokázali vhodným způsobem adaptovat jak Zeyerův text, tak i Sukovu hudbu. I když citelé divadlní predlohy a jejich hudebního doprovodu jistě nebudovali radov úprav souhlasit, je třeba vážit si poetickosti, s níž tvůrce k témtě úpravám, vynuceným filmovým (nebo cíhle televisorům), nedokázali upřetit.

344

Petr Weigl

Dopis do českého festivalu PETR WEIGL, použilý přejmenovanou verzi díla
dle her J. Závora pro svou publikaci Radúz a Mahulena (1970). Původní

Odeka
Závora

článek

Odeka
Závora

článek

Odeka
Závora

článek

Odeka
Závora

článek

Odeka
Závora

článek

Odeka
Závora

článek

Odeka
Závora

článek

Odeka
Závora

článek

Odeka
Závora

článek

Celovečerní barevný film Radúz a Mahulena byl natočen pro II. televizní program ČSTV a po premiéře na obrazovce má být uveden také v kinech. S režisérem Petrem Weiglem se na barevném a výtvarném řezení filmového přepisu Zeyerovy hry podílel kameraman Jiří Kadaňka. Mahulenu (oba snímky vlevo) hraje Magda Vašířová

ČESKÝ ROMEO A JULIE?

„Na to se dost ičko odpovídá.“

Riká jedenatřicetiletý režisér Petr Weigl, tvůrce výrazně osobitých televizních filmů, inspirovaných hudbou, jako byly Epizoda ze života umělce, Pas de quatre, Osamělost, Bolero a další. Ta otázka se vztahovala k jeho poslední dokončené práci — k celovečernímu barevnému filmovému přepisu Zeyerovy a Sukovy povádky o Radúzovi a Mahuleně.

ROMEO A JULIE — TO JE PRO MNE PRIBEH VELKÉHO VZTAHU DVOU LIDI, KTERÝ, REKL BYCH, JE DALEKO REALISTICKÉJÍ A DALEKO VÍC DEFINOVATELNÝ.

A po chvíli:

„Už při výběru té látky, pokud si vzpomínám, hrály roli věci, které se dají ičko označit a delinovat. Třeba vůně, kterou možná může cítit naše generace v secesi. Určité asociace kolem obrazů Preiserových a Muchových, určitě ladění hudby, určitě

slova ze Zeyera, který má mnoho slov, jež nejsou hezká. Jsou ovšem vlněna Shakespearem a jsou taková jako by plýti. Jenže pak tam má věty, jako tu, co riká proměněná Mahulena, větu, která — i vyřízena — na mne silně zapůsobila a navždycky se do mne zahrýza: Mó srdce kravý je květ, co boll mě, co boli ...“

Takže — inspirace v umění?

„Nejenom. Taky láska, Určitě. Protože jestli mám nějaké krédo, blíží se spíš romantickému vyjádření. Dá se to zdůvodnit už tím, že když jsem začínal, a potom vlastně pořád, dělal jsem hudbu a pohyb. To znamená, že jsou mi blížší věci, které působí ne výstavbou příběhu, rozuzlením anebo přímlým označením, ale útočí jako hudba. A jakýkoliv příběh, který bude hovo-

Jon Tiška jako Radúz
Snímky: J. Kadaňka

rit o vzniku lásky a plesvědčí o velikosti té lásky, ukáže touhu a potřebu lásku zachovat a plíšet ji oběti navzdory lidským přirozenostem, dovolujícím krásným věcem odcházet, mi bude vždycky velice blízký. Já mám pocit, že toto asi byl v té epické složce Radúze a Mahuleny pro mne základ: čistota vztahu, lásky, která byla vystavena zkouškám. A ten že spolu s určitým vnějším, tj. výtvarným, hudebním a pocitovým národním zážemím pomáhá plesvědčit i o nosnosti Zeyerova textu, který při uvedení na jeviště mnohdy vypadá tak, že nosný už není.“

Programový romantismus?

„V podstatě vždycky jsem si myslíl a myslím si, že je tu strašně dlouhé období, kdy neexistuje romantická tvorba ve filmu. A to je jistě pochopitelný důsledek předchozích ér, které jej romantismem přesytily, přecukrovaly a dostaly vlastně daleko od života. Ale na druhé straně mně osobně byly tyhle věci bližší než olásky, kterými se už dlouho, příliš dlouho, obrá současná světová umělecká tvorba, tj. nemožnostmi vztahů, komunikace, koexistence, nemožnostmi zážraku ve vztahu dvou lidí a sebepríkonávání. Zkrátka — abych mohl existovat, musím věřit, že z pohledu do očí vznikne něco věčného. Nebo že pohled do očí dokáže otupit i bolest ze smrti toho druhého. A to všecko jsou věci, o kterých se dneska nemluví, protože když se o nich mluvilo anebo když se používaly, používaly se třeba směšně nebo schematicky. A tohle je moment, který hraje v té látkce pro mne roli a asi i při výběru dalších látek v mém životě hrát roli bude.“

V současné době připravuje Petr Weigl pro barrandovské studio filmovou podobou Manon Lescautové ... (PRP)

V Putování do Šen Jega hraje Milka Vašířová matku malého Tomáše (na snímku s Ivanem Rajníkem a Markem Tepáčkem)

Ceský film dal oběma sestrám řadu příležitostí — jednou z posledních roli Emili byla hlavní role ve Známosti sestry Aleny

Magda Vašířová jako princezna Slavěna s princem Bejaou ve stejnojmenném filmu režiséra Antonína Kachlíka © Foto: V. SOUČEK

Foto: Z. Mináčová

Magdalena první velké filmová role — Markéta Lazarová (na snímku s Vladimírem Menákiem) © Foto: J. VÍTEK

Další postavou Vašířové mladší je Maruška Kudelková v Jirešové ... a pozdravují všechny © Foto: J. KUDĚLA

MILKA

V poslední době patří k jejím největším hereckým kreacím na jevišti Nataša z Vojny o miru. Před očima se proměňuje z děvčátka, hrajícího si s m-

čem, v doslovicí divku, zmítající se v poryzech prvního milostného okouzlení, ož po zralou bylosti, schopnou lásky i oběti. A právě touto oběvství, citem, něhou, porozuměním jsou prozřené její postavy

Jako Mahulena v barevném televizním přeplisu Zeyerovy dramatické pohádky Radúz a Mahulena © Foto: J. KADÁNK

SESTRY VE ZNAMENÍ „M“

Když se před několika lety natáčela Markéta Lazarová a titulní představitelka si příslížila Barandov, vykoušet kostýmy vypukly v dílně méně zmræk. Objekty se musely předělávat. Už se sice podílel mér M. Vašířová, aby napříčehl ze sejde s Milu, ale Magda její mladší sestru. Dnes by podobná historie se opakovala, obě sestry jsou tak výrazné hercecké typy, že ani je ani při podobnosti jmen nespítejte, nejdřív k tomu, až patří k nejnáromějším slovenským hereckým. A k nejobsozenějším; of úž v divadle, filmu, televizi nebo rozhlasu.

KINO / 4

žen-motek i ve filmech z poslední doby — například Matúšova žena ve filmu Martina Topáka „Děň“, který neumí, jenž získal na letním karlovarském festivalu cenu časopisu „Otočky“ mimořádnu o socialismu. Nebo Matkou matka z Lettrichova Červeného dne podle románu Františka Hrádky „Motka“ o Putování do San Jago.

Hlavní ženskou postavou Zuru, vytvářející v průvodu dokončeném filmu Jana Jonáše o Martino Holáčku Ve známení panyně, vystupujícím o počátku kolektivizace. Předtím si zahrála neobvyklou postavu kapitánky Strelkové v detektivce Případ krásnej nerestnice. Byla Rosanou ze Cyrana i moderní madou dívku — ořešťovatelkou Alenou Bačovou ženou i mondení dámou z televizní detektivky Osm žen (mimochodem, právě v ní se podařilo sestřímat se na obrazovce a společně si zahrát). Rozdílné charaktery, ale do každého z nich jako by herecká vdechla čistá úžasná lidskost, která vyzává z každého jejího gesta.

MAGDA

Má mimořádně civilní projev. Teměř bez mimiky a piece hraje tváře úzasně působí — sovo znotený záchráněný růžu o je v něm bolest, hrůza, odvaha, hrdinství. Taková je Maruška Kudrífiková z Jirešova filmu „...o pozdravu vlastovky, ale například i Mahulena televizního Raduže a Mahuleny.

Uplně na povrchu zdánlivý klid, pod nímž je citlivé napětí, sevřenosť, citů i sebekontrolu. O to víc překvapila v letním premiéře Homelata na bratislavské Nové scéně její Oldie — posunutá romantičtí polohy posouzení do naturalismu. A jinoumu dlesem některé další postavy: Irina ze Tří sester, Louisa z Schillerových Okladů o lásce, Markéta z televizního přepisu opery Faust a Markétka, Slávna v Princi Bojajovi, Blanka z filmu Děň slovárovu. Podobně jako sestra Milka, princezna z pochodky stejně jako vesnické děvče, mladá komunistka, současná vysokoškolka, nadějná plavkyně, která se rozhodne obětovat sportovní kariéru motoristickému tak dál, Magda si zahrála v produkci DEFA v NDR v adaptaci románu J. W. Goetha. Viděli jsme ji ve filmu Skrytý pramen v kostýmové uloze. Stále časťí se s ní sekvádové na obrazovce — za postavu Andreje ve stejnojmenné hře o život hlavní roli v inscenaci Z frontou získala cenu Československé televize, Zlatého krokodýla. Za film „...o pozdravu vlastovky“ dostala cenu za ženský herecký výkon na loňské přehlídce československých filmů v Plzni.

Spojuje v sobě cosi z kiekhé pohádkové vily o pevně moderní mladé ženě, která ví, co chce, i jeho toho dosáhne. Bezprostřednost, s níž vystává před divákem každou její postavu, se dá vyjádřit stručně — vždy ona to nehráje, ale žije.

Dvě sestry ve známení „M“. Milka a Magda. Dvě výborné herečky i lidé. Dvě velice pracovité bytosti, které dobré vědě, že, jak to kdysi řekl filosof Seneca, „život měříme skutky a ne časem.“ Ty skutky — desítky postav, které vytvořily, o nich hovoří víc než sebelepé miněná slovo. Je treba jesté něco dodat?

E. T.

FOTO: J. TROUSIL

ANDREJ BAGAR

Ve filmu Drevná dedina (Andrej Bagar vpravo)

rok nad Potoučkou“ (přejmenované na „atraktivnější“ titul Matkina svedení), ale nemohl tehdy výrazněji přispět k úspěchu snímku, překypujícího lacinnými, na čtyři diváků útocícími scénami. Film je z historického hlediska zajímavý především proto, že nám zachoval podobu významných slovenských herců Růženky Porubské-Hurbanové,

Kudu Jakubčo, Bety Pončanové, Marie Sýkorové, Jánošíkovi, Stefana Figury a samozřejmě Andreje Bagara v ústřední postavě žárlivého gazu.

Andrej Bagar patřil od počátku k umělcům, kteří se nikdy netajili svým politickým smyslům a důsledně za ním stali. Pro svůj postoj přišel často o roli, kterou by si byl rád zahrál.

Jako Šandor ve Fríčově Jánosikovi

hrál. Bylo to těžké především v letech takzvaného Slovenského štátu, kdy byl jednoho dne, na udání bezvýznamného člena souboru, začleněn na odvaz do Německa. Po návratu z vězení nesměl hrát na divadle a ujal se proto k rozhlasové práci. Ani tam však nemohl působit pod svým jménem, posluchači však brzy poznali jeho výrazně modulovaný hlas a sledovali se zájmem každou hru, v níž účinkoval. Po dvou letech byl zákon Bagarova vystupování zrušen a Bagar se objevil na scéně Národního divadla v titulní úloze Rostandova Cyrana z Bergelu. Z představení se stala bezmála národní manifestace a Bagarovu bylo zakázáno znovu zazněním hrad, olespoň v Bratislavě.

Odhází proto do Martina, města, které se stalo v letech nesvobody centrem slovenského kulturního dění. Našel tam účinnou pomoc a porozumění pro své záměry. Založil tu divadelní scénu, která se představila divákům v lednu 1944 jako Slovenské komorní divadlo. První uvedenou hrou bylo historická freska vlámského básnika Emilia Verhaerena Filip II., kterou Bagar režíroval a v níž vystřídal v titulní roli. V této hře o metodách španělské inkvizice bylo plno tehdy přesné chápance jinotajů a diváci připravili po skončení Bagarovi a celému souboru dlouhotrvající ovace. Není proto divu, že hra byla zakázána na nátlak státních orgánů stažena z programu.

Od Slovenského komorního divadla vede úžím pásem k Frontovému divadlu Slovenského národního povstání, které si dovelelo najít ve vzrušených dnech povstání své pevné místo a podílelo se silou bojovného umění na zdravu spontánní akce, před níž musel nepřítel nutně kapitulovat. Frontové divadlo zajíždělo za partyzány, hrálo v polních lazarettech i v čerstvě osvobozených územích, často no rychle uspořádané scéně pod slunným nebem. Někdy se hrálo až čtyři představení za den! V říjnu 1944 většinou členů souboru odešlo do hor a bojovalo po boku slovenských partyzáňů.

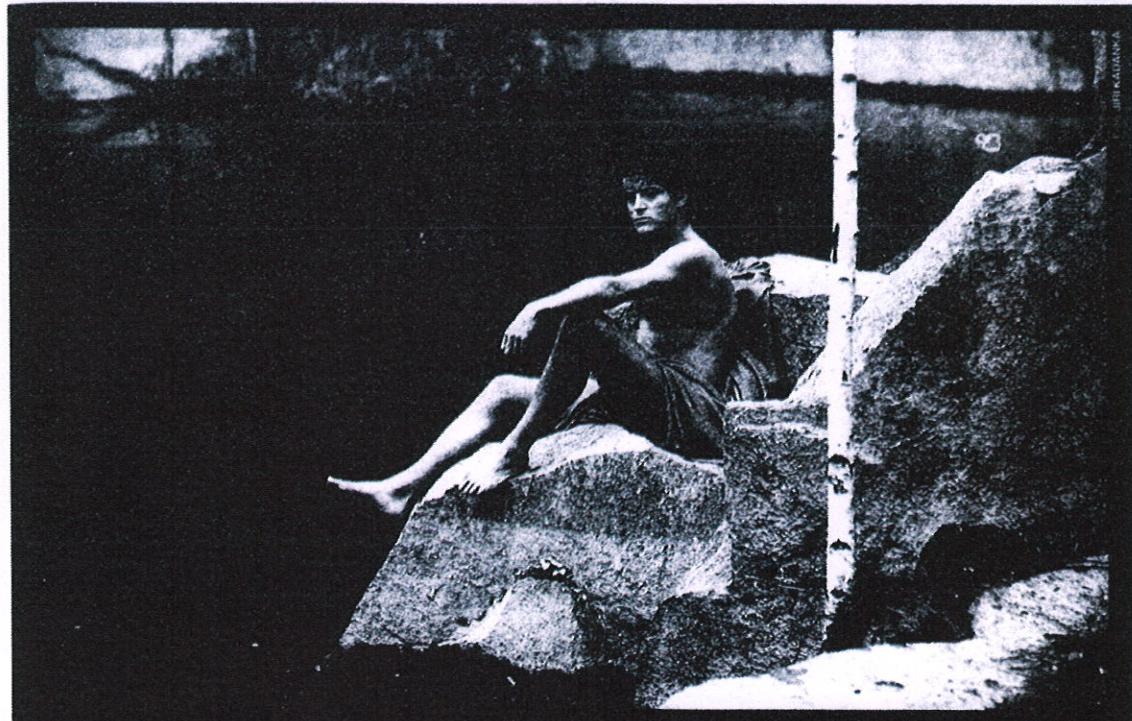
Hned po válce se Bagar pouští s novou věrou do práce, hráje, režíruje a věnuje se organizační, kulturně politické a pedagogické činnosti. A opět je mezi těmi, kteří jsou u vzniku prvního poválečného slovenského filmu Varuji, natočeného v roce 1947.

Dvě desítky filmových rolí, které nám Andrej Bagar zanechal, jsou průkazným svědectvím o šíři jeho hereckého rejstříku. Vzpomínáme jen na postavu rozvážného slovenského rolníka z Krejčíkova filmu Ves v pořádání nebo na roskoláneho sedláka z Lettrichovy Drevně dediny, na jehož osudech se ve zkratce odráží celá tragická generace, která prošla dvěma věkůmi i častými změnami politické i hospodářské situace země.

Andrej Bagar zemřel v roce 1966, ve věku pouhých šestašedesáti let. Titul národní umělec, jímž byl v roce 1955 vyznamenán, byl jen přirozeným uznáním práce člověka, pro kterého bylo umění hlavním smyslem a náplní života.

M. FRIDA

KINO / 5

JAN TRISKA

Narodil se na prahu druhé světové války. Situace německo-zidovské rodiny uzavřela jeho dětský svět do osudového napětí a pocitu jakési vývražnosti z oné „prapůvodní harmonie“, uvedomění si existence bolestných zivotních protikladů. V bezpečí materské lásky vznikala touha po navratu k celistvosti bez nesouladu, ježíž naplnění násel v hudbě.

„Moje sestra Jutta byla po otcí židovka, ja už jsem byl pokrýný. Když došla výzvu do transportu, zapojila maminka nejvěhlasnější advokáty od nás i z „rise“, aby ji z transportu vyrvala. Bylo to vyloučené, absolutně vyloučené. Když pochopila, že tímto zusobem ji nezachrani, docihla audience u německého mistodržitelského Moravy. Výsledek jejich rozhovoru byl jeho příkaz vymazat sestru ze všech židovských matric. Co mu maminka řekla, nevím. Myslím, že lajemství spovídalo spíše v tom, jak to řekla. Když válka skončila, byla s maminkou jista, že se otec vrátí, byl tak „sportovní“, říkala, musel prezít. Kdo znal pravdu, dal se jí noci, všichni byli mrtví, upíne všechni. Jen jeden vzdálený přibuzný, teď ještě chlapec, se vrátil — ten je vše řekl. Na dva roky prestala komunikovat a ztratila víru v Boha... Tak jsme se proborovali z války do dalšího života.“

Kinematografické dílo Petra Weigla obklepuje aura mimorádnosti. Jeho filmy, jež načrtávají obrazy nezvratné tragického vnitřního světa, si striktně zapovídely jakoukoliv notu naděje a radosti. Nekonečné, temér a masochistické me-

dítace osklívosti vynásejí nad krásou rozsudek smrti, proti nemuž není odvolání. Weigl ten rozsudek vykonava stále znova, naplněn smutkem z vnitřního přesvědčení, že zde v tomto světě vitezí bohužel az prilis casto. Je odborníkem na tisíc způsobů, jímž umíra láska. Pro něj zřejmě nemuze být lásky bez smrti. Weigl je romantik vypjaté klasicnosti a to propuje jeho filmům nezaměnitelnou chmurnou patetickou atmosféru.

Weigl buduje sve dilo na hudbě, a dokáže tak osvobodit obraz z hudebního nevolnictví. V jeho filmech nezpívají jen herci či zpěvaci sve role. U něj zpívá obraz. Weiglový filmy zpívají. To je nové, a povyšeno durazem na tragicky rozměr

Petr Weigl s Jaroslavou Adamovou

BEDŘICH RASOCHA

lidského života, je to jedinečné. Weiglova volnost přístupu k daným hudebním latkám a ke vjemu hudby vubec, jeho imaginace a vynalezavá práce s výrazovými prostředky filmu, to jsou konstanty jeho neopakovatelného režijního umění.

Uvedení kazdoho Weiglova díla bylo počátku středem zajmu kritiky i kulturnových diváků. V minulém dvacetiletí získával potry a mnoha ocenění daleko více v cizině než doma. Do roku 1989 byl v Československu uváden jen sporadicky (Rusalka, Radúz a Mahulena, Marie Stuartovna), ale iakoliv mu byla vytýkána vylučnost, estetický či porusovaný tabu, nakonec i kritika podlenia osobité

Jan Triska ve filmu Radúz a Mahulena

emocionalní posobiště Weiglových filmů stejně jako každý, kdo je viděl v televizi. V rozmezí třiceti let jich vytvořil tritycricet — spolu s deseti divadelními inscenacemi a dvěma pracemi televizními tvoril az nápadně vyrovnanou jednotu. Zadne zácatečnické omyle, zadne znatelnější propady, a přitom škala Weiglových děl je veliká. S hudbou do ni vstupuje balet, opera, melodram i literární text, ať jíž je jím latka jeho vlastní nebo cizí.

Weiglova vnitřně nedělitelná tvorba vykazuje určité cesty a vývojové pohyby, na jejichž základě se lze pokusit o rozčlenění jeho díl do tří skupin. Do první je možné zahrnout několik malo filmů, v nichž se krystalizuje jeho osobitý výraz, kdy se tribi jeho schopnosti zprostředkovat vnitřní krasu a drtivost hudebního prozitku dokonale vytvarovanou kompozici obrazu, jenž mnohdy propomina velkolepá malířská plátna. Druhou skupinu tvorí díla se střemou dramatickou křikou, díla plna výjatých emocí a zhoubných vašní, díla s palosem velké tragiky, kde se jedna o základních mravních kategoriích. Pro třetí skupinu je charakteristicky meditativní, intimní ton, kde má hudba a obraz výbizej ke ztěsnění a soustředenemu zamýšlení.

Pravé vydána kniha Aleny Bechtoldové Svět Petra Weigla překládá ctenář jak umělecky tak lidsky profil tohoto výjimečného umělce.

S použitím výnaku z knihy
zpracovala PETRA KUBNOVÁ

Svět Petra Weigla

KINO 7

KDE SLUNCE ZAPADA

PLAKÁTY

OLGY VYLEŤALOVÉ

Dnešní dvoustránka je věnována filmovým plakátům Olgy Vyleťalové. Narodila se v roce 1944. Vystudovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze. Pracuje v oblasti volné malby, užité a knižní grafiky a ilustrace. Již deset let vytváří filmové plakáty. Dík vysokým oceněním, které tyto plakáty získaly v domácích i mezinárodních soutěžích, patří k nejznámějším osobnostem v tomto oboru u nás. K nejobdivovanějším pracem patří bezesporu její plakát k francouzskému filmu Roberta Bressona *Něžná*, oceněný v roce 1973 Velkou cenou v soutěži filmových plakátů na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes a Cenou kritiky na československém Bienále užité grafiky v Brně v roce 1974 současně s plakáty k jugoslávskému filmu Fedora Škubonji *Kde slunce zapadá* a k českému filmu Petra Weigla *Radúz a Mahulena*. Plakát k bulharskému filmu Ljudmila Stajková *Mládí a lásku* získal v roce 1974 Cenu kritiky v soutěži o nejlepší filmový plakát na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes.

KVĚTNOVÉ PREMIÉRY

BOJ SA SKONČÍ ZAJTRA — obnovena premiéra slovenského dramatu režiséra Miroslava Čikána a Mikuláše Huhy vzpomíná na dělnický boj v řemesle hospodářské kritice tricátých let.

BUDĚ TO V MAJI — další obnovena premiéra — tentokrát svedenky Martina Frize; herec si na můstku dívá Šebestu a věnuje se příběhům, které prozil se svou rodinou mezi dvěma Světlymi práce. V hlavní roli Jaroslav Marvan.

CESTOV POZNÁNÍ — jednání z filmu, které vyzval při uvedení na mezinárodním filmovém festivalu v Praze řádový ministr kultury, byl i tento francouzský snímek levicově orientovaného režiséra Marina Karmitze. Film vznikl na základě ententeckého příběhu mluvčího dělníků z loděnic v Šanghai. Na jeho technice natáčení tu postupně nesledovaly další filmové produkce. Po uvedení v Praze byl film ještě na barevný 16mm formát a pak zvětšen na 35 mm, což umožnilo autorovi nejen snázit klesat až i rozšířit pohyblost kamer a také zlepšit zábery. Zvětšovatel Mihály predstavitel a spolek sestávají Jean-Paul Giquel a zahrál sám sebe.

DNY PLYNU — vrátný mladý chorvatský herec Ivica Vidović vystřídal hlavou postavu v rámci jugoslávské absurdy komedii režiséra Fadiho Šeherata. Motivem je život v domě Beckettova, brat Čestína na Godotu. Nad záhlavím netrpělivý mládež Cino u opuštěné lávky... Postupně se setkává s radou groteskních lidíků a v závěru vyspěje z mňa světla nejednoznačnosti, se kterou ho v novou cestu vrací. Komické film života pokračuje. Film je doporučen pro II. distribuci okruhu.

GOTT MIT UNS — ohlížení herci Richard Johnson a Franco Nero se stětavají v hraných rozech italského filmu režiséra Giuliana Montalda. Film byl inspirací skutečnou událostí, když v roce 1944 v Německu za druhé světové války Lidi konflikt dialekтика spojeneckých vojsk, velitelů, zajateckých táborek a bývalým německým důstojníkům, jenž nacistický fašismus podporoval, aby byly vypáleny. Film byl vyznamenán na XVII. MFF v Karlových Varech Zvláštní cenou poroty; tentotéž záškol i Cenu Rudého prска. [Písem o něm na 1. stránce.]

KLÍČ — Režisér Vojtěch Čech natolik podle scénáře, který napsal spolu s Kamilem Píškem a Kristianem Třešňákem, bavil se výrobou filmu, že hod hodiny na legendu filmu po komunistickém období za druhé světové války a vedoucí činitel illegálního výboru KSC — Jan Zíka. V dostřední roli uvidíme herce Miroslava Šimona, který vystřídal Františka Vicence. Vlastimír Čech, Pouček jenž se realizoval ediný typ filmu s věčnou tematikou. Projektil se to hlaeně v hudební a zvukové dramaturgi, nikoli exhibicionismem, využívá transporty zbraní a munice na frontu. Hudny přiblžuje režisér Pavla Blumendorf, jenž dělá — film je určen predešlém jinu.

KNÍZE IGOR — režisér Roman Tišomirov má s filmovými výstřídkami zájemnou historii. Právě kvůli tomu se snaží vytvořit výstřídky, které budou vypadat jako výstřídky. Evžen Onágník a Píškova dáma jenž již vzdál. Ve filmovém zpracování slavné opery Alexandra Borodina zpívají přední solisté leningradské Kirovovy opery.

RADUZ A MAHULENA — klasická povídka Jana Zeyera a Josefa Škvorce se vydává filmovým zpracováním, jako barevnou podivinou s nečelními krasocemi. Il natolik režisér Petr Weigl a hranými rolemi povídří Magdalénu Vašáryovou, Jana Tříšku, Jaroslava Adámka, Jiřího Adameka, Vladimíra Žáka, Františka Matasovou a řadu dalších. Výtvarnost filmu je určena obrany Jana Freisalera.

6 záběr

Výrobní zpráva

filmu "RADUZ A MAHULENA"

číslo filmu: 19107 barevný Eastmancolor
Klasický formát optický záznam

Skladba závazkových filmů s. Hrnach
pro Československou televizi - II. program

Režisér: Petr Weigl

kameraman: Jiří Krátká

vedoucí výroby: Miroslav Vaněk

stříh: Karel Kohout /všechni pracovníci ČT/

architekt: Vladimír Lábský

zvukový mistr: František Černý

múz: Jiří Hurych

Rozpočet MFSB :	4.266.203,86
skutečnost k 30.9.70:	3.486.947,-
očekávaný náhěb :	cca 45.000,-

Ukazateli:	Plán:	Skutečnost:
------------	-------	-------------

Výrobní doba filmu:

celkem	344	443
přípravné období	83	84
natačecí období	124	176
dokončovací období	137	181

Počet filmovacích dní:

celkem	51	37
z toho exteriér	51	37

Denní výrobnost:	59,27	37,85
------------------	-------	-------

Spotřeba negativu obrazu:	19.500 m	20.190 m
koefficient spotřeby:	1:6	1:6

Metráž filmu:	3.250 m	3.290 m
---------------	---------	---------